

Velja po pošti:

Za celo leto naprej . K 28.—
za pol leta " . " 13.—
za četrt leta " . " 6.50
za en mesec " . " 2.20
za Nemčijo celoletno " 29.—
za ostale inozemstvo " 35.—

V Ljubljani na dom:

Za celo leto naprej . K 24.—
za pol leta " . " 12.—
za četrt leta " . " 6.—
za en mesec " . " 2.—

V spravi prejeman mesečno K 1.00

SLOVENE

Inserati:

Enostolpna po litvrti (72 mm):
za enkrat 15 v
za dvakrat 13 "
za trikrat 11 "
za večkrat primeren popust.

Poslano in rekl. notice:

enostolpna petilivrti (72 mm)
30 linarjev.

Izhaja:

vsak dan, izveniš nedelje in
praznike, ob 5. uri popoldne.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Pokopali se ne vračajo; ne frankirana pisma se ne
sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74.

Političen list za slovenski narod.

Upravištvo je v Kopitarjevi ulici št. 6.
Avstr. poštne brn. račun št. 4.797. Ogrske poštne
brn. račun št. 28.511. — Upraviškega telefona št. 108.

Današnja številka obsega 6 strani.

Važni dogodki.

Baron Fuchs je 11. t. m. v Solnogradu na shodu svojih volivcev politiko grofa Aehrenthala tako ostro obsodil, kakor dozdaj še noben nemški avstrijski politik. Baron Fuchs je ugleđen mož, je bil večkrat starostni predsednik avstrijske zbornice in je letos član delegacije. Baron Fuchs ima zveze z merodajnimi faktorji in je tudi izrečno naglašal, da je dejstva, ki jih je navajal, zajel iz najboljših virov. Baron Fuchs je konstatiral: 1. da Italija kljub temu, da je naša zaveznica in da grof Aehrenthal njeno zvestobo ob vsaki priliki hvali ter jo diplomatično najtopleje podpira, zbira ob naši meji svoje čete; 2. da grof Aehrenthal ob maroški krizi Nemčije, ki je naša zaveznica in nam je ob aneksiji stala zvesto na strani, ni zadostno podpiral in 3. da vlada po krivdi grofa Aehrenthala še vedno napeto razmerje med Avstrijo in Rusijo.

Govor barona Fuchsa je judovsko liberalno časopisje silno razburilo. Tista velefinanca, ki stoji za »Neue Freie Presse«, iz gotovih vzrokov Aehrenthalovo politiko na vso moč podpira. Svobodomiselnja judovska žurnalistika besno napada barona Fuchsa, pa le povečuje veliki vtis, ki ga je njegov govor napravil na vso evropsko politično javnost.

Najprej se je oglasila ogrska zbornica. Značilno je, da Ogrji, ki odnekdaj za Lahi simpatizirajo, barona Fuchsa niso napadali, ampak da so naslovili resne besede na našo zaveznico. Celotno to so naglašali, da bo Ogrska, če nastane vojska, svojo dolžnost v polni meri izpolnila. To kaže, da ogrski politiki resnost položaja razumejo in da so tudi oni večinoma mnenja, da je tisti, ki izziva, Italija, ki nosi odgovornost za poslabšanje trozveznega razmerja.

O seji ogrske zbornice poročala brzojavni urad sledeče:

Poslanec Polonyi se peča v svojem govoru tudi z izvajanjem delegata barona Fuchsa v Solnogradu. Naglašal, da goji neodvisna stranka nasproti Italiji že zaradi političnih reminiscenc iz leta 1848. največje spoštovanje in noče vojske z italijanskim narodom. Če bi Avstrija izzvala vojsko proti Italiji, bi stranka odrekla sredstva za vojsko. Če so pa Fuchsova izvajanja istinita in če se Italija res pripravlja, nastane dejstvo, da je ogrski narod po pragmatični sankciji dolžan sodelovati pri skupni obrambi, četudi bi bilo to ogrskemu

narodu v tem slučaju težko. Govornik je prepričan, da bi storil mačarski narod v polni meri svojo dolžnost. Ne veruje pa in izključuje, da namerava Italija proti nam zavraten napad.

Grof Teodor Batthyanyi naglašal, da Ogrska ne želi vojske z nobeno državo, osobito ne z Italijo, s katero jo veže staro prijateljstvo. Za to je primoran opozarjati na gotove vzemirjevalne pojave, ki lahko vzbujajo nezaupanje, ker Italija številno vojakov ob svoji severni meji neprestano pomnožuje. Zato laškim merodajnim krogom priporočal, naj prenehajo graditi obmejne utrdbe in naj znižajo število vojakov v obmejnih posadkah; ker če tega ne storijo, se bo vzemirjenje še povečalo.

Honvedski minister Hazai govori o dislokaciji ogrskih polkov v Avstriji in izjavi, da se pri tem o kaki protiogrski tendenci ne more govoriti. Res, da je teritorialno nameščenje armade zelo dobro, a vsaka velevlast mora delati tudi izjeme v toliko, da se v mirnih časih koncentrirajo vojaki z ozirom na morebitno vojsko ob gotovih mejah, da se armada kolikor mogoče hitro in dobro razvrsti. Tega vprašanja se je dotaknil tudi grof Batthyanyi, ko je pripomnil, da koncentriranje neka južna velevlast svoje vojake ob severni meji in izvajal sklep, da moramo tudi na naši strani izvesti take dislokacije. — Minister se je torej nekako z izvajanjem predgovornika indentificiral.

Kakor se vidi, tudi Mažari niso več tako optimistični, ker se tiče našega zveznega razmerja z Italijo in položaja ne gledajo več v rožnati luči grofa Aehrenthala, ki so ga dozdaj ravno Mažari najbolj podpirali.

Sprico tega je umevno, da se smatra stališče zunanjega ministra za popolnoma omajano in da se pojavljajo zopet glasovi, da bo v najkrajšem času odstopil. »Zeit« n. pr. poroča, da se je že ob zasedanju delegacij vedelo, da Aehrenthal kmalu odstopi. Predno je Aehrenthal odpotoval na Semmering, to je minuli teden, je prosil cesarja z ozirom na svoje slabo zdravje, da sme demisionirati. Cesar je vzel ministrovo prošnjo na znanje in se je sklenil dogovor, da ostane Aehrenthal na Semmeringu, dokler ne prično zborovati delegacije, ob koncu zasedanja pa odstopi. Aehrenthalov naslednik postane prejšnji poslanik v Peterburgu grof Berchtold.

»Neues Wiener Tagblatt« pa to vest že demantira, seveda je bilo kaj takega pričakovati. Samo verjame ne nobeden tem dementijem. Dementirali so, da bo Schönaich odstopil in je res — odstopil,

trdili so, da Conrad ostane, pa je šel, in najbrže se bo tudi grofu Aehrenthalu tako zgodilo. Njegovi nazori o avstrijsko-italijanskem razmerju so v tako kričeem nasprotju z dejanskim položajem, da mož ne spada več na mesto, na katerem je. V času, ko je razmerje med Francijo in Nemčijo, pa med Nemčijo in Anglijo tako napeto, ko se vrše v Afriki in na Vzhodu dogodki, ki lahko vsak čas izzovejo najnevarnejše komplikacije, ko bivši sodruzi prevzemajo vojne portfelje, ko se gradi dreadnought za dreadnoughtom, rabimo nekoliko bolj nezaupnega in odločnejšega moža za voditelja naših zunanjih poslov, kakor je grof Leksa Aehrenthal.

Kako je Fuchsov govor zelo vplival, dokazuje vest, da je nadvojvoda Leopold Salvator včeraj v cesarjevem imenu obiskal italijanskega poslanika d' Avarna in ga zgotovil, da se cesar slejkoprej zvesto drži trozveze. Seveda je vprašanje, če ta vest odgovarja dejstvu. Na vsak način se zdi, da zveza, o kateri se toliko piše, ni posebno trdna, saj pravijo tudi, da je ponavadi tista žena najboljša, o kateri se najmanj govori.

Da Fuchsov govor svobodomiselnstvu in socialnim demokratom ni všeč, je seveda jasno. Liberalci premlevajo stare fraze, češ, da hočejo klerikalci »Rim zavzeti in papežu vrniti«, da bi radi »pokončali kulturo« in slične neslanosti. Resna javnost pa stoji danes vsa pod vtisom, da nas Italija draži, da se pod vtisom vsled vojske v Afriki vzbujenega šovinizma laško ljudstvo proti nam sovražno vede in da vlada sama s svojimi dislokacijami na naši meji kaže, da ni naša prijateljica in da hlepi po naši zemlji. Mi si pa želimo miru in zato ni čudno, če se čedalje bolj pojavljajo glasovi, in sicer merodajni glasovi, ki naglašajo, da nam zveza z Italijo nič ne koristi in da se zato rajši pobotajmo z Rusijo, s katero nas vežejo veliki interesi. Zveza med Avstrijo, Nemčijo in Rusijo je cilj, ki je vreden, da naši diplomati za njim stremijo. Italiji je treba odločno reči: Ali resnično prijateljstvo ali pa pojdi, kamor ti drago. Politika grofa Aehrenthala pa, ki za Italijo leta in se ji dobrija, je pogrešena. Lah je perfiden, to je stara resnica.

Trgovska in obrtniška zbornica.

Iz kroga trgovcev smo dobili sledeči dopis:

Vaše stališče glede nakupa Waldersteinove palače za trgovsko in obrtno zbornico odobrava veliko trgovcev. Pamenen trgovec ne bo preurejal starih prostorov za svojo trgovino, če rijo lokalni

razlogi glede prometa itd. merodajni. Ako kupi zbornica Waldersteinovo palačo, je ta hiša porabna samo za zbornično pisarno. Računa se sicer, da bo stala ta hiša 150.000 kron; a kdor pozna razmere tako dobro, kakor mi trgovci, lahko rečem, da bo zadostovalo komaj 180.000 kron. Ako se hoče danes hiša najmanj s 4% obrestovati, mora takoj, to je že v davčni prostosti, donášati brutto najmanj 8%. Prebitek v davčni prostosti čez 4% se mora pa porabiti za amortizacijo vsaj $\frac{1}{3}$ investiranega kapitala, ker po preteku davčne prostosti ni več misliti na kako amortizacijo. Če pa kupim staro hišo, od katere se mora polni davek plačevati, je pa to najslabša kupčija, če za to ne govorimo posebni lokalni oziro. Ako tedaj računamo, da bo stala hiša samo 160.000 kron in se plača od investiranega fonda 80.000 K, 4%, od hipotekarnega dolga 80.000 kron $4\frac{1}{3}\%$, iz od skupne svote $\frac{1}{3}$ amortizacija, znaša to 7800 K na leto; davek od najemnine 3000 K; za vzdrževanje, poprave, zavarovalnina 400 K, hišnik 800 K; torej bi stal zbornični prostori na leto 12.000 kron, iz to skozi 50 let, ko bo treba hišo že podreti, preden preteče 50 let. Zraven pa pride še gostščina in vodarina. Sedaj pe vprašamo, ali so ti prostori toliko vredni? Ali bi stali zbornični prostori v novi davka prosti hiši, v kateri se oddajo tri nadstropja v najem, tudi toliko? Omenil ste tudi, da bi naj dala zbornica tudi našim kulturnim društvom zavetišče, seveda kakor stranki, ki plača najete prostore. M. trgovci se popolnoma strinjamo s tem. Povsod vidimo, da trgovina in obrt kulturno stremjenje naroda podpira, trgovci darujejo velikanske vsote za kulturne namene. Trgovci in obrtniki smo popolnoma za to, da se pripravijo tem društvom primerni prostori za njih kulturno delo, in dob. stavba s tem zagotavlja stalne dohodke. Vsako društvo bi imelo svojo primerno veliko sobo za odbove seje, posvetovanja in kar je najbolj važno, za svojo biblioteko. Na ta način bi se kulturno znanstveno delovanje osredotočilo in bi se položil temelj naši bodoči univerzi. Ena majhna dvorana bi služila zbornici in pa društvom za njih. sestanke, ena večja pa za predavanja za drugo občinstvo. Predavanj posameznih znanstvenih društev bi ne obiskovali samo dotični člani društva, vabljeni bi bili tudi člani drugih znanstvenih društev, ker sega veda enega v drugo. Koliko je tehničnih vprašanj, ki so važna tudi za medicince, koliko medicinskih vprašanj je važnih tudi za jurista in profesorja itd. Za znanstveno delovanje bi bila tukaj strokovna literatura koncentrirana, in eno društvo bi gotovo drage volje dalo svojo biblioteko

LISTEK.

Skrivnostni zaboječek.

Spisal A. Conan Doyle.

(Dalje.)

Omenil sem že, da sem velik strahopetec. Vsak dogodek me je napolnil z bojaznijo in vsak pojav v duši me je prevzel s strahom. Redkokdaj se zgodi, da sta te dve napaki v toliki meri združeni v enem značaju. Poznal sem mnogo ljudi, ki so bili zelo občutljivi glede zunanjih nevarnosti, in vendar so se odlikovali z neodvisnostjo in silo svojega duha. Vsak drug človek, ki je količkaj sebe obvladal, bi bil na mojem mestu stopil naravnost h kapitanu, mu pojasnil bojazen in izročil vso stvar njegovi razsodbi. Meni pa je bila vsled mojega značaja vsaka taka misel odu na. Misel na to, da bi ljudje o meni govorili, da bi na me gledali, da bi me kapitan izpraševal o vseh podrobnostih, da bi moral kot svedok vpričo takih propalih zarotnikov izpovedati vse, kar sem videl, tega jaz nisem bil zmožen. Ali ne bi bilo vendarle mogoče, da sem se jaz motil? Kam bi se obrnil od sramote, a o bi se izkazalo, da moja obtožba nima nobenega te-

melja? Zato se nisem mogel odločiti za ta korak. Sklenil sem še nadalje pazorno paziti na onadva desperada in jima slediti pri vsakem ko aku.

Tedaj mi je prišlo na misel da se morda ravno v tem trenutku zločince pripravljata za svoje usodepolno delo. Opetekal sem se po krovu z namenom, da bi se podal v spodnje prostore in morda tam zopet opazil kaj znamenitega. Ravno ko sem položil svojo roko na drog stopnjice, ki so vodile dol, me nekdo pri-rčno potrkla po hrbtu.

»Ali si ti, Hammond?« je dejal nek glas, ki se mi je zdel znan.

»Za Boga.« sem rekel, »ali je mogoče. Dick Merton. da si tudi ti na ladji? No, kako se imaš?«

To je bil zame naravnost nepričakovan žarek sreče v temi moje obupne zadrege. Dick je bil uprav oni človek, ki sem ga potreboval, ker je bil prijazne in premetene narave in odločen v svojih ukrepih. Na p vi pogled je opazil moj znanec, da z menoj ni vse v redu.

»Halo!« je rekel po svoji prijazni navadi. »Kaj pa je pravzaprav s teboj, Hammond? Tvoj obraz je blede kakor zid. Ali tudi od tebe morje zahteva svojih darov?«

»Da in ne.« sem rekel. »Dovoli mi, da bi govoril s teboj. Podaj mi svojo roko.«

Opirajoč se na krepkega Dicka sem se zibal ob njegovi strani.

»Ali ti je ljuba smodka,« je rekel ter prekinil molk.

»Ne, hvala.« sem rekel. »Dick, no, coj homo vsi mr. vi.«

»To ni noben vzrok, da ne bi sedaj kadil.« je rekel Dick po svoji hladnokrvni navadi, vendar me je pazorno pogledal izpod svojih kosmatih obrvi. Očividno si je mislil da se mi meša.

»Ne.« sem nadaljeval, »sivar ni smešna in jaz govorim popolnoma trezno in resno. Zasledil sem strašno zaroto, Dick, ki ima namen razdejati ladjo in nas vse potopiti.«

Nato sem mu sistematično in v redu podal celo verigo dokazov, ki sem jih nabral.

»No, Dick,« sem rekel, ko sem končal, »kaj mi liš o tem? In pred vsem, kaj mi je storiti?«

V moje veliko začudenje se je kar na glas zasmel.

»Jaz bi se ustrašil,« je rekel, »ako bi mi kdo d u g to povedal. Ti pa vidiš povsod strahove. če jih tudi ni. Vedno si še tak, kakor si bil nekdaj. Ali se spominjaš, kako si nekoč v šoli prisegal, da se nahaja duh v dolgi sobi in kako se je izkazalo, da je bila to tvoja lasna podoba v zrcalu? No fant,« je nadaljeval, »kakšno srečo more kdo imeti s tem, da razdene ladjo? Na kro-

vu nimamo nobenega količkaj za javnost pomenljivega človeka. Nasprotno, večina potnikov so ameriški rgovci navadni ljudje. Vrh tega v našem treznem devetnajstem veku ni prav veliko takih, ki bi na tavljali rast v katero ne morejo tudi sami vjeti. Bodi prepričan, ti si odgovor napačno razumel in slabo videl. Morda je bil to kak fotografski aparat in ti si mislil, da vidiš pred seboj peklenski stroj.«

»Priatelj,« zelo se motiš,« sem odvrnil precej občutljivo. »Spoznal boš v svojo škodo, kakor se bojim, da jaz nisem ne pretiraval, ne napačno razumel onega razgovora. Kar se tiče zaboja, nisem nikda poprej videl kaj enakega. V njem je gotovo kak občutljiv stroj; o tem sem prepričan vsled načna, tako sta možaka z njim rahlo ravnala in o njem govorila.«

»Ti delaš iz komarjev slone,« dejal je Dick. »Ali ni bolj pametno da greva v dvorano in si naročiva steklenico rdečega vina? Tamkaj mi lahko pokažeš ta dva Orsinija.«

»Dobro,« sem odgovoril, »kleni sem, da jih kar nič ne izpusim izpred oči. Vendar jih ne opazuj p e eč, kajti jaz ju ne maram potrditi v slutnji, da sta bila opazovana.«

»Le zanesi se name,« je dejal Dick, »saj me poznaš, az bom a o neodločen in p. eskrbljen, kaor jagnje.«

ljudi članom drugih društev za znanstvena dela na razpolago. Preverjen sem, da bi te okoliščine naše znanstveno življenje zelo pospeševale. Zbornica bi pa imela krasne pisarniške prostore v prtiličju, in kar je tudi uvaževati — poceni. Tako računamo mi trgovci. Ljubljanska občina bo pa tako akcijo gotovo podpirala, posebno, če se ta zgradba postavi ob Franc Jožefovi cesti na njenem svetu, ker bi bila tako zgradba gotovo v kras Ljubljani. Našo zbornico pa pozivljamo, naj se prenove v duhu našega modernega napredujočega časa, naj ne bo samo brezpomembna registratura aktov, zbornica naj stopi z iniciativnimi predlogi na dan, ki so v korist posebno malemu trgovcu in obrtniku, uradništvo pa naj pomisli, da trgovska in obrtna zbornica ne sloni samo na juridičnih paragrafih, ampak da ji je temelj prava obrtniška in trgovska izobrazba. V uradništvo ne spadajo samo juristi, tje spada v prvi vrsti praktično izvežban trgovec-uradnik, ta bo duša zbornice, ne pa paragrafi. S. L. S. je privedla tudi v našo zbornico nov duh. Naj nje zastopniki v zbornici tudi naprej tako delujejo, da bomo imeli tudi mali trgovci in obrtniki kaj od zbornice.

Goriški deželni zbor.

(Tretja seja 15. jan. ob tri četrt na pet popoldne.)

Zapisnik zadnje seje se brez branja odobri. Nato se boro prošnje raznih društev in zasebnikov za podporo. Med prošnjami se nahaja tudi prošnja Društva slovenskih kolonov za razdelitev turšice po nižini ceni med uboge briške kolone.

Poslanec Fon je vložil predlog, naj dež. zbor irtorejcem, ki so prejeli brezobrestna posojila za obnove vinogardov, dovoli odlog za nadaljnjih pet let. Dež. glavar naznani, da so se odseki konstituirali in da so izvoljeni za načelnike: verifikacijskemu: posl. Fon; peticijskemu: dr. Gregorčič; finančnemu dr. Pettarin; gospodarskemu: M. Zega; šolskemu dr. Venier; juridičnemu: dr. Pinaucig.

Dr. Pettarin je nato poročal o zakonskem načrtu novega občinskega reda in obč. volivnega reda. Načrt se je izročil pravnemu odseku. Pri tej priliki je predlagal dr. Gregorčič, naj se dr. Pettarinovo poročilo razpravi in razdeli med poslance. (Posl. Fon: Seveda v obeh jezikih!) Pri tej priliki je tudi poslanec Zlobec zaklical glavarju, naj pove tudi v slovenščini, kar hoče povedati.

Prav tako se je oddal pravnemu odseku načrt o razdelitvi obč. zemljišč, o njih zložbi ter o varstvu in povzdigi planin. — Šolskemu odseku so oddali načrt novega statuta dež. gluhonemnice. — Gospodarskemu odseku so se oddali naslednji poročila dež. odbora: Občini Zagraj naj se dovoli 1500 K za obč. vodnjak v Šmartnem na Krasu; enako županstvu Štjak za vodnjak pri Trebižanah; tržiškemu municipiju naj se dovoli prispevek za preskrbo pitne vode. Občina Zagraj naj dobi podporo za zgradbo kamenite rampe pri Soči. — Finančnemu odseku so oddali poročila dež. odbora, naj se županstvu v Ronkah da 1000 K podpo.e za zgradbo delavskih hišic. — Nato je dež. zbor podaljšal občini Ločnik kredit 700 K za javne naprave. Obnovil je dalje kredit 9000 K za uravnavo Dr-

ganjskega na Iderskem pri Kobaridu; obnovil se je kredit 2150 K za napravo vodnjaka na Krasu; obnovila podpora 400 K za popravo in razšir. ceste Kobarid-Svino; podaljšal kredit 200 K dež. podpore županstvu Devin za razširjenje poti Medjivas-Sv. Ivan; podaljšal kredit 7900 K za napravo vodovoda v Grgarju, Britofu in Dolu; odobrilo izplačilo delne podpore — v znesku 2500 kron — ajdovski občini za napravo vodovoda; odobrili prispevek 200 K, ki se je nakazal »Bralnemu trto« in sadje-rejskemu društvu v Krepljah; potrdilo se zvišanje plač uslužbenemu osebju v dež. gluhonemnici itd. Nato se je en bloc odkazalo finančnemu odseku 25 poročil o raznih ustanovah in zalogah. S tem je bil dnevni red končan. Dež. glavar pravi, da bo prihodnja seja v četrtek ob 4. uri popoldne. Poslanec Fon pravi, da je že zadnjič predlagal, naj bi se seja v prihodnje vršile že ob 9. uri popoldne. Ta predlog ponavlja tudi sedaj. Laški liberalci začno mrmrati. Dr. Pettarin predlaga, naj bi seja bila ob 4. uri, ker nimajo poslanci iz Furlanije jutraj zveze. Fon: Pettarinov predlog je brez podlage. Dolžnost vseh gospodov je, da so v Goričici prisotni. Saj dobivajo zato dijete. (Odobrovanje na galeriji.) Stvar se mu ne zdi malenkostna. Če se seja vrše čez dan, se da vse drugače razpravljati, ko zvečer. Vzdržuje predlog, naj se seja začne vsaj ob 10. uri popoldne. Proti se dvigneta dr. Pinaucig in dr. Pettarin. Pinaucig se boji radi kosila. Pettarin pa zopet železnice. Oba sta edina v tem, da je treba staro navado varovati. Fon: Tudi jaz imam veliko spoštovanje do raznih st. in. če so praktične. Bodimo praktični. Berbuč: Kdaj bomo imeli pa klubove in odseke seje, če bodo zbornične seje trajale celi dan? (Fon: Saj ni vsak dan seje). Berbuč pravi: Držimo se stare navade, četudi je zastarela, pa je praktična. Dr. Venier (laški liberalci) pravi, da je stvar dež. glavarja, določiti sejo. — Posl. Fon nato odgovori, da ima zbornica pravico, določati seje. Njegov predlog je absolutno pameten. Seveda, če mu tako zelo vsi nasprotujejo, ga mora umakniti. — Nato je glavar naznanil prihodnjo sejo v četrtek ob 4. uri popoldne.

DRŽAVNI ZBOR.

Bodoče naloge poslaniške zbornice.

Dunaj, 16. januarja. »Neues Wiener Tagblatt« objavlja intervju nekega člana predsedstva poslaniške zbornice, ki izvaja med drugim: Če se tudi skliče zbornica že koncem februarja ali začetkom marca, vendar odločilnih korakov pred Veliko Nočjo ne bo. Drugo branje o važnih predlogih se prične komaj majnika ali junija izvemši službene pragmatike, ki se reši že marca. Prva točka dnevnega reda bo obsegala še neresene draginske predloge in prvo branje brambnih predlog, kar pa ne bo delalo v plenumu posebnih težkoč. Težave pa nastanejo pri proračunski razpravi v odseku glede na laško vseučiliško vprašanje. Sodi se, da bo nemško-narodna zveza brambne in finančne predloge odobrila.

Preosnova hišnega davka.

Dunaj, 16. januarja. Pododsek davčnega odseka je pričel razpravljati o predlogi glede na hišni davek: Razdelila so se poročila. Vsi govorniki so

zahtevali preosnovo hišnega davka. Sekčni načelnik Bareck je izjavil, da je vlada popustila že pri hišnem davku 27 milijonov in da ne more več popustiti. Koncesije, ki jih zahteva odsek, bi znašale 30 milijonov, ki jih vlada ne more pogrešati in to tim manj, ker predlaga vlada nove davke v višini 48 in pol milijona K.

OBČINSKE VOLITVE NA DUNAJU.

Dunaj, 16. januarja. V včerajšnji konferenci širšega sveta stranke se je naznanilo, da se prično občinske volitve na Dunaju tretji teden v aprilu. Z zmernejšimi meščanskimi strankami se se uvedla kompromisna pogajanja, o katerih vspehu se ne more nič gotovega izjaviti.

AVSTRIJA IN RUSIJA.

Lvov, 16. januarja. »Gazeta wieczorna« objavlja uvodnik, ki obravnava razmere med Avstro-Ogrsko in Rusijo. Člankar naglašja, da so se oficielno diplomatske zveze obeh držav zadnje čase izboljšale. Ruska diplomacija dela očividno trajno in smoteno na to, da se razmere obeh držav izboljšajo. S tem dejstvom mora računati vsak, kdor hoče presojati sedanjí položaj. Glede na razmere Avstro-Ogrske in Rusije ne obstaja zdaj nikako aktuelno vprašanje, ki bi se ne moglo rešiti po diplomatskem razgovoru.

SAMOHVALA NOVEGA FRANCOSKEGA MINISTRskega PREDSEDNIKA.

Pariz, 16. januarja. »Matin« objavlja intervju Poincareja, novega francoskega min. p. edsednika, ki izjavlja, da je ponosen in vesel in da mu je velika čast, ker predseduje vladi, v kateri sede najizvrstnejši voditelji republikanske stranke, Bourgeois, Briand in Lebrun.

ZMEDE V TURČIJI.

Carigrad, 16. januarja. Deputacija častnikov rumelskega armadnega zbora je svetovala vladi, naj razpusti zbornico tako, da bo strogo čuvala ustavo. Vlada se pa na deputacijo ni ozirala. Opozicionalni častniki so vznemirjeni, ker se boje, da nastopi vlada po razpustu zbornice strogo proti časopisju in uvede brezobzirno oblegovalno stanje. Nekaj opozicionalnih listov namerava prenehati izhajati. Nekaj častnikarjev namerava pobegniti v inozemstvo.

Carigrad, 16. januarja. V senatu se je prečital sultanov reskript, ki poziva senat, da naj se izjavi za razpust zbornice.

PREGANJANJE KATOLIČANOV NA PORTUGALSKEM.

Lizbona, 16. januarja. V nedeljo so priredile protikatoliške organizacije v Lizboni veliko komedijo, naperjeno proti katoličanom. Demonstranti, do 30.000 oseb, so zahtevali od vlade, da naj škofo naprej preganja, da naj izvede popolno ločitev cerkve od države in da naj odpravi poslaništvo pri Vatikanu. Minister je z okna nagovoril demonstrante in jim povedal, da se klerikalcev ne boji!

VSTAJA NA KITAJSKEM.

Pekin, 16. januarja. Rešilni oddelek, obstoječ iz angleških in švedskih misijonarjev, je došel iz Sianfu v provinci Šensi v Honanfu. Provinca Šensi je popolnoma v rokah vstašev. Mnogo mest je oplenjenih. Potrjuje se vest, da je na desetisoče Mandžujcev poklanih.

FRANCOSKO VOJNO BRODOVJE POZDRAVI ANGLEŠKEGA KRALJA IN ANGLEŠKO KRALJICO.

Pariz, 16. januarja. Tista divizija francoskega sredozemskega brodogoja, ki je določena, da pozdravi angleškega kralja in kraljico ob povratku iz Indije, odplove 28. t. m. na morje. Diviziji bo poveljeval podadmiral Moreau.

PREOSNOVA GRŠKE VLADE.

Atene, 16. januarja. Ker se ne more izvesti takoj izprememba vlade, hoče poveriti minisrski predsednik vodstvo zunanje politike dunajskemu poslaniku dr. Juriju Streitu, ki pride koncem januarja v Atene.

Štajerske novice.

Š Zborovanje Slovenske kmečke zveze. Od Sv. Eme blizu Smarja se poroča: V nedeljo, dne 14. januarja se je vršil tukaj po sv. maši lep shod, ki ga je sklicala Slov. kmečka zveza. Shodu je predsedoval predsednik domačega izobraž. društva g. Anderlič. V poldrugournem govoru je Fr. Žebot iz Maribora razlagal zbranim o važnosti naših organizacij, o deželnem in državnem zboru, s posebnim ozirom na opravičenost slovenske obstrukcije v Gradcu. Zborovalci so odobravali postopanje slovenskih poslancev in so jim izrekli v posebni resoluciji popolno zaupanje.

Š Nov Orel na štajerskem. V nedeljo, dne 14. t. m. so si ustanovili slovenski mladeniči v Hočah pri Mariboru telovadni odsek Orel. Na ustanovnem shodu, ki je bil zelo lepo obiskan, je govoril predsednik štajerske podzveze, drž. in dež. poslanec Verstovšek. Pristopilo je k Orlu zelo lepo število mladeničev. Hoče so bile še pred letom domena štajerčijanstva. Naši možje so pri občinskih volitvah iztrgali občino nemčurjem iz rok. Društveno življenje v Hočah lepo procvita. Naj spremeni Orel Hoče v trdno slovensko trdnjavo.

Š Poroke. V sredo, dne 17. t. m. se poroči v Št. Jurju ob južni železnici gospod Anton Rabuza, gimnazijski profesor iz Maribora, z gospico Miciko Pisaneč, hčerko župana in veleposestnika v Št. Jurju ob južni železnici. — V Št. Ilju v Slov. goricah pa se isti dan poroči posestnik Matija Kren z gospico Ivanka Gornik iz Ceršaka. — V Trbovljah se je poročil adjunkt Ernest Jeras z učiteljico Anico Gorjupovo.

Š V Mariboru je dne 12. t. m. umrla priprosta žena Neža Podlesnik, ki je zapustila v oporoki Slov. Straži 25 K in Slov. dijaški kuhinji 50 K. Blag spomin plemeniti ženi!

Š Krvava družinska tragedija. Dne 14. t. m. ponoči se je dogodil v Ptujju krvav zločin. Kavarnar Maks Koser je živel že dalje časa s svojo soprogo v prepiru. Pred kratkim je tudi prišel na to, da ima njegova žena z nekom razmerje. Prišlo je do burnih prizorov. Končno je zapustila Koserjeva žena hišo in odšla k svoji materi v Slovensko Bistrico. Maks Koser je zapeljivcu svoje žene grozil z revolverjem, vendar pa so poskusili zakonca zopet sprijazniti. Dne 14. t. m. je prišla Koserjeva žena zopet k svojemu možu. V tej noči se je dogodila krvava drama. Koserjeva žena je naenkrat okoli pol 11. ure zvečen planila vsa oblita s krvjo v kavarno ter je vpila, da je streljal njen mož nanjo. Poklicani policijski stražnik je šel v Koserjevo stanovanje, kjer je našel njegovega štiriletnega sinčka v postelji,

Precej potnikov je sedelo okolo velike osrednje mize; nekateri so se borili z upornimi kovčeki in zavoji odej, drugi so jedli, nekateri pa čitali in igrali. Onih pa, ki sva ju iskala, ni bilo v dvorani. Napotila sva se iz šalona in gledala v vsako kajito, vendar nikjer ni bilo sledu o njih.

»Sveta nehesa!« sem si mislil, »morda sta ravno v tem trenutku pod nama, v prostoru za stroje, kjer se pripravljata za izvršitev svojega peklenskega načrta!« Bolje je bilo na jasnem biti glede na nevarnost, kakor pa trepetati v taki negotovosti.

»Steward,« je rekel Dick, »kje pa so še drugi gospodje?«

»Dva sta v sobi za kadilce, gospod,« je odgovoril Steward.

To je bila majhna prijazna soba tik shrambe za jedila, ki je bila razkošno opravljena. Odprla sva vrata in vstopila. Prav odleglo mi je, ko sem ju zagledal. Sedela sta pri mizici in kadila. Pred njima je pa ležal kupček kvart. Skrivaj sem sunil Dicka, da bi ga opozoril, da sva našla, kar sva iskala, nato pa sva se kolikor mogoče malomarno vsedla k bližnji mizici. Zdelo se je, kakor da se zarotnika le malo zmenita za naju. Pozorno sem ju opazoval. Igra, ki sta jo igrala, se imenuje »Napoleon«. Oba sta jo izvrstno igrala in jaz si nisem mogel dovolj načuditi sil. duha teh ljudi, ki sta se s tako skrivnostjo v svojem srcu mogla

tako živo zatopiti v igro. Denar je urno prehajal iz roke v roko, vendar se je zdelo, kakor da sreča ni naklonjena večjemu izmed igralcev. Naposled je zaklel, zagnal kvarte po mizi in ni hotel več igrati.

»Ne, ne igram več; vse izgubim, ako igram še dalje,« je rekel.

»Nič zato,« je dejal njegov tovariš, ko je pobiral svoj dobiček, »nekoliko dolarjev več ali manj, po delu današnje noči pač ne pride v poštev.«

Čudil sem se drznosti lopova, vendar sem upiral svoje oči v strop in sem pil svoje vino kolikor mogoče malomarno, da ne bi izdal svoje razburjenosti. Čutil sem, da je Flannigan gledal kakor volk va-me, da bi se prepričal, če sem razumel njegovo namigavanje. Zašepetal je nekaj svojemu tovarišu, česar pa nisem mogel slišati. Bila je nekaka opozoritev, mislim, kajti drugi je nekoliko ježno odgovoril:

»Neumnost! Čemu ne bi govoril, kar mislim? Ravno prevelika opreznost je ona stvar, ki bi najine načrte uničila.«

»Vendar nimam rad, da brez poverda kdo moje besede kritikuje ali preklinja. Jaz imam ravno toliko interesa pri našem uspehu kakor ti — še več, kakor upam.«

Zelo se je bil razvnel in je razburjen vlekel dim iz smodke.

Drugi lopov pa je živo opazoval Dick Mertona in mene. Videl sem, da

sedim poleg obupnega človeka; najmanjše znamenje od moje strani, da vem za skrivnost, bi mu bilo dovolj, da mi porine bodalo v srce; vendar sem se bole držal, kakor bi v tako težavnih okoliščinah samemu sebi pripisoval.

Dick seveda je sedel tako nepremično in bil je na videz tako nezavesten kakor egipčanska sfiga.

Nepričakovano se obrne eden tujcev k meni:

»Ali mi morete povedati, gospod,« je rekel, »kdaj se bo kaj čulo o naši ladji?«

Obadva sta zrla vame; morda je moj obraz nekoliko prebledel, a moj glas je bil trden, ko sem odgovoril: »Jaz mislim, gospod, da se bo čulo o njej tedaj, ko dospe v Quenstown.«

»Ha, Ha!« se je zasmejal mali možak, »vedel sem, da mi boste to dejali. Ne suvaj me pod mizo, Flannigan, jaz ne morem tega prenašati. Dobro vem, kaj delam. Vi niste prave zadeli, gospod,« je nadaljeval in se obrnil zopet k meni.

»Morda kaka mimovozeča ladja,« je dejal Dick.

»Ne, to tudi ne.«

»Vreme je krasno,« sem rekel, »zakaj naj bi ne čuli o nas ob koncu vožnje?«

»Tega nisem rekel, da se ne bo čulo o nas takrat. Morda se tudi ne bo,

na vsak način pa se takrat ne bo čulo najprej o nas.«

»Kje pa torej?« je vprašal Dick.

»Tega ne boste nikdar vedeli. Zadržuje naj, ako povem, da bode neka hitra in skrivna stvar sporočila, kje da se mi nahajamo, in to predno napoči zopet dan. Ha! Ha!« In zopet se je začel hihitati.

»Pojdi gori na krov!« je godrnjal njegov tovariš, »nekoliko preveč onega preklancanega žganja z vodo si pil. Razvezal ti je tvoj jezik. Pojdi!« In zagrabil ga je za roko ter ga vlekel iz sobe; čula sva ju, kako sta ropotala po stopnicah navzgor in dalje po krovu.

»No, kaj misliš sedaj o tem?« sem šepetnil ter se obrnil proti Dicku. On pa je bil ravno tako miren kakor vedno.

»Kaj mislim?« je rekel; »no, ravno isto mislim, kakor njegov tovariš, namreč da smo poslušali blodnje napol pijanega človeka. Kar smrdel je po žganju.«

»Neumnost, Dick! Videl si, kako ja oni drugi skušal ustaviti njegovo govorjenje.«

»Seveda. On ni hotel, da bi se njegov prijatelj delal smešnega pred tujci. Morda je oni majhni norč, drugi pa je njegov varuh. Prav mogoče je to!«

(Dalje.)

isto ako težko ranjenega: Koser je stal sredi sobe ter držal v rokah dve browning pištole. Streljal je tudi na samega sebe in bil težko ranjen. Proti svojemu o. roku je klical: »Maks, ti si najbolj nedolžen!« Koserja in otroka so prepeljali v bolnišnico medtem ko je njegova žena ostala v pravnih oskrbi. Otrokovostanjanje je smrtonosno, Koser je istotako težko ranjen, njegova žena pa ima le lahke rane.

Šmarje pri Sevnici. Naši posilnemci so še vedno dobre volje. Na Silvestrov večer so se zopet, kakor po navadi »dobro« zabavali v »Neheimu«, ali kakor že imenujejo tisto »nobl« hišo tam pri kolodvoru. Radovedni smo, če bodo še dolgo to veselje uživali. Mi mislimo, da jih bo kmalu minulo in naši nemščurčki bodo spoznali, da naše prerokovanje ni bilo prav nič napačno. Kako bodo ti naši prijatelji obhajali še »bale« homo na drugi poročali.

Šmarje pri Sevnici. Iz Šmarja pri Sevnici se nam poroča: V četrtek, dne 11. t. m. prišel je v tukajšnjo trgovino L. S. nek mlad človek, ki se je izdal za »komija.« Začel je prodajalko prositi, da mu mora dati kaj podpore. Ker pa ona ni hotela dati brez gospodarjevega dovoljenja, se tujec začne kregati in zmerjati. Ko je po dolgi »p idigi« vendar dobil osem vinarjev, jo je mahnil proti tovarni za kopita. Gotovo se mu tam ni dopadlo da je bil v par minutah zopet nazaj in še drugič silil za podporo. K sreči pa pride iz Sevnice orožnik, ter ga takoj odpelje s seboj. Kmalu na to smo ga že videli, kako zna ta »komij« drva sekati. Pozor torej pred takimi ljudmi.

Š Vihar. Iz Letal pri Rogatcu. Tu smo imeli 8. t. m. zjutaj strašen vihar, ki je odkril več streh. — Otroci so tukaj bolni skoro pri vsaki hiši.

Stoletnica Ludovika Windthorst.

Letos 17. januarja praznujejo nemški katoličani stoletnico enega največjih ne samo nemških ampak sploh katoliških politikov, Ludovika Windthorst-a. Rojen je bil ta znameniti mož 17. januarja l. 1812. na posestvu Kaldenhof blizu Osnabrucka na Hanoveranskem. Po pravnih študijah se je posvetil odvetništvu in se je nastanil leta 1836. kot odvetnik v Osnabrucku. Le a 1849 je stopil v politično življenje in bil izvoljen v Hanoveranski deželni zbor. Nadarjeni in iz an edno zmožni politik in jurist je obrnil kmalu pozornost nase, postal predsednik zbornice, justični

Dr. Windthorst.

ministr in slednji predsednik najvišjega sodnega dvora v mestu Gellen. Ko je l. 1866. hanoveranska dežela izgubila svojo samostojnost, je stopil iz vladne službe in se popolnoma politiki posvetil. Od l. 1867. naprej je bil vedno član pruske poslanske zbornice in l. 1871. je bil izvoljen v nemški državni zbor na program nemških katoličanov. Ko se je leta 187. centum us anovil, je vstopil Windthorst v to parlamentarno z. ezo nemških katoličanov in ostal nje voditelj do smrti. Windthorst je bil mož izvanrednih govorniških zmožnosti. Njegov največji politični nasprotnik je bil Bismark, katerega je za časa kulturnega boja večkrat v zbornici sijajno pobil. Bismark je bil nasproti Windthorstu, ki je bil majhne postave, pravi Goliat. Ko ga je nekoč Bismark pikro zavrnil, kaj mu bo ta mali človek, katerega lahko v žep utakne, ugovarjal, mu e Windthorst odvrnil: »Potem bi imeli v žepu več pameti kakor v glavi.«

Ko so mu oči oslabele in mu niso več naporne dela v javni politiki dopuščale se je posvetil organizaciji nemških katoličanov. Njegovo delo je nemški »Volksverein«, ta nepremagljiva in največja organizacija občudovana od celotne svetovne javnosti. Windthorst je bil mož iz ednih zmožnosti in jeklenega, vstrajnega, simpatičnega značaja.

Nesebičen, požrtvovalen, delaven kakor je bil se je boril celo življenje za pravice in ideale nemških katoličanov. Katoliška Nemčija je imela v njem svojega dušnega voditelja in advokata pravic nemškega ljudstva. Takih mož kakor je bil Windthorst ni veliko. Umrl je l. 1891. za pljučnico in leži pokopan v Hanovru v Marijini cerkvi.

Stoletnico Ludovika Windthorst-a bodo nemški katoličani ravno v času, ko se je centum, ki ga je ta genialni mož — »mala ekselencija« so mu rekli — ustanovil tako sijajno v najljubejšem boju zoper naval združenega svobodomiselnstva in socialne demokracije izkazal. Zato bodo nemški katoličani stoletico Windthorst-a pač z najveselejšimi čustvi obhajali.

DAROV.

Sklepi Mohorjanov »Slovenski Stražnik«: Mohorjani Dovje, po č. g. Jakobu Aljaž, župniku, 4 K. — Mohorjani Štanga pri Litiiji, po č. g. Mihaelu Saje, župniku, 2 K. — Mohorjani v Lembahu pri Mariboru 3 K. — Mohorjani Sv. Lovrenc nad Mariborom po č. g. Frideriku Horvat, župniku, 10 K. — Mohorjani v Svečah, p. B. strica v Rožu, po župnijskem uradu, 19 K. — Mohorjani Obirsko, p. Zelezna Kapla, po č. g. R. Tojnko, provizorju, 10 K. — Mohorjani Sv. Venčeslav pri Slov. Bistrici po č. g. P. Gregorec, župniku, 5 K. — Mohorjani župnije Stari sv. Anton v Trstu po č. g. Gabrijelu Piščancu, kaplanu, 18 K. — Mohorjani Šmartno pri Litiiji 15 K 20 v. narjev. — Mohorjani Št. Ivanje pri Kamniku po g. Josipu Cegnarju 5 K. — Mohorjani v Žužemberku 20 K. — Mohorjani Zagorje na Pivki po vikarijatem uradu 4 K 50 vin. — Mohorjani v Lešah po župnijskem uradu 1 K. — Mohorjani Št. Ilj ob Dravi, Koroško, 3 krone. — Mohorjani v Komnu na Krasu po č. g. Ig. Valentinčič, dekanu, 5 K. — Mohorjani v Sori po župnijskem uradu 22 K 60 vin. — Mohorjani na Jezici 21 K 30 vin. — Mohorjani, vsi na plan za »Slovensko Stražo«!

Dnevne novice.

+ **Klub poslancev S. L. S.** ima danes popoldne ob 5. uri sejo v deželnem dvorcu; jutri ob pol 10. uri je konferenca načelnikov klubov.

+ **Iz deželnega odbora.** V referatih deželnega odbora so se izvršile sledeče izpremembe: Glavar dr. Šusteršič prevzame personalije, muzej in umetništvo. Dr. Lampe finance, dr. Zajc skrb za mladino, dr. Pegan deželna poslopja, grof Barbo železnice; drugo ostane neizpremenjeno.

+ **Kranjski deželni zbor** bo imel sejo jutri v sredo, dne 17. januarja 1912 ob deseti uri dopoldne: Naznanila deželnozborskega predsedstva. Volitev enega reditelja. Volitev odsekov. Poročilo o delovanju kranjskega deželnega odbora za dobo od 1. januarja do konca decembra 1910. Poročilo deželnega odbora o volitvi deželnega poslanca v kmetijskih občinah volilnega okraja Trebnje — Višnjagora — Žužemberk — Mokronog — Litiija — Radeče in raznih deželnih računskih sklepov. Vladna predloga z načrtom vodopravnega zakona za vojvodino Kranjsko. Poročilo deželnega odbora, s katerim se predlaga izprememeni načrt novega lovskega zakona. Poročilo deželnega odbora o prošnji Friderika Kauckega, učitelja na petrazredni ljudski šoli v Kočevju, za vstetev na zasebni ljudski šoli steklarnice v Kočevju prebite službene dobe pri svojem odmeri pokojnine. Poročilo deželnega odbora o načrtu zakona o pravnih sredstvih proti odločbam in odredbam občinskih in drugih avtonomnih oblastev. Poročilo deželnega odbora, s katerim se predlaga proračun za leto 1912. Poročilo deželnega odbora v zadevi načrta zakona glede uprave skupnih zemljišč; o preosnovi poduka in gospodarstva na kmetijski šoli na Grmu in o izpremembi šolskega statuta; o nekaterih priredbah v dež. prisilni delavnici v Ljubljani; o zakonskem načrtu o uravnavi Sore od Godešič do Goričan; glede dovolitve letnega prispevka 600 K za 4 gojenice ustanovnega zavoda za gluhe; o sprememb. § 13 zakona z dne 13. junija 1882. dež. zak. št. 25 l. 1886., o odkupu novčnih in prirodninskih davščin za cerkve, župnije in organe; o dopolnitvi volitvah dveh poslancev iz volilnega razreda mest in trgov, volilnega okraja mesta Ljubljane; o razdružitvi krajne občine Mošnje v tri samostojne krajne občine Leše, Ljubno in Mošnje; o ustanovitvi samos. ojne krajne občine Sela pri Šumperku; o pobiranju 140% doklade od interesentov vodovoda v Godoviču leta 1912; o pobiranju doklad za občino Vrhnika za leto 1912. in s cer v davčni občini Vrhnika 130%, v davčni občini Stara Vrhnika od udeležencev vodovoda pa 180% doklade; o

pobiranju 166% doklade v občini Čelje leta 1912.; o prevzetju kmetijsko - kmetičnega preizkuševališča za Kranjsko v Ljubljani za deželni zavod; o pobiranju 110% odnosno 109% doklade v občini Sv. Križ pri Svibnem leta 1912.; o pobiranju 126% doklade v občini Trava leta 1912.; glede dovolitve višjih nego 20% priklad za cestne namene; o pobiranju 120% doklade po davčni občini (mestu) Pos. ojna leta 1912.; o novih splošnih volitvah za deželni zbor vod ne Kranjske; o volitvi deželnega poslanca za volilni okraj kmetijskih občin Vipava-Idrija; o volitvi deželnega poslanca v mestnem volilnem okraju Novomesto — Višnjagora — Črnomelj — Metlika — Kostanjevica — Krško in Ribnica; v zadevi živinozdravniške službe na Kranjskem in o vpeljavi tečajev za izobrazbo živinozdravniških pomočnikov. — Poročila se bodo izročila odsekom

+ **Zaslužen plačilo.** V štajerskem deželnem zboru je vojska. Poslanci S. L. S. so jo začeli že pred par leti in jo vodijo prav spretno proti nemškemu liberalcem in nacionalcem. Dokler ne bo slovensko ljudstvo v spodnjem Štajerju v narodnem in gospodarskem oziru enakopravno nemškimi Štajercem in se ne bodo dale garancije, da se spodnještajerski Slovenci od strani deželnega odbora ne bodo prikrajševali, je vsaka sprava izključena. To gre vsakemu pametnemu človeku v glavo, če izvzamemo štajerske liberalce. Ti ljudje so namreč ali tako neumni ali tako zlobni, da zahtevajo, da morajo slovenski poslanci obstrukcijo na vsak način opustiti, meč v nožnico vtakniti in se dati kratkoma zadaviti. V ta namen sklicujejo shode in so, kakor poroča »Grazer Tagblatt«, celo štajercijanski stranko naprosili, naj jih v tem podpira. Ta nastop slovenskih štajerskih liberalcev se zdi že »Grazer Tagbl.« nekoliko preneumen. List piše v svoji nedeljski številki: »Neumnost politike slovenske liberalne stranke je naravnost neverjetna. To je politika za otroke in štajercijanci niso tako neumni, da bi jo posnemali. Liberalna stranka je umrla na neozdravljivi nezmožnosti in Kukovec naj svojo stranko posuto s suhimi lovorjevimi venci sam k pogrebu nese.« To je prava beseda.

+ **S rašne neumnosti** piše spričo izida nemških volitev naša ljuba »Zarja«, ki je časih tako naivna kakor bacek. Socialni demokratje so res na svojo kandidato 400.000 glasov združili, toda med temi je gotovo 1.000.000 svobodomiselnih glasov. Neutajljivo dejstvo je namreč da so svobodomiselnici že pri glavnih volitvah dali socialistom veliko glasov na razpolago. Če bi se bile takozvane meščanske stranke le os ako združile kakor so se leta 1907 pod nacionalno parolo, bi socialni demokratje komaj kaj več mandalov dobili kakor so jih takrat. Nemški socialni demokratji sami niso tako priprosti, da bi vse tiste, ki so to pot vsled različnih volilnih »šlagerjev« z njimi volili, imeli za prave sodruga. Kar se centra tiče se »Zarja« s tem tolaži, da je dobil 79, ne pa 86. kakor je »Slov.« poročal. Ne, prijatelji, 86 jih je, zakaj pet poslancev pripada alzaškolotrinškemu centru, ki stoji vseskozi na programu centra in tvori le v lokalnem oziru svojo skupino. Centrum je torej v primeri z letom 1907 samo 3 mandate izgubil in ne 10, kakor bi »Zarja« rada. In to spričo skupnega besnega navala socialistov in svobodomiselnosti! Kar se pa glasov tiče, je centum še narastej, zakaj bilo je oddanih za centrove kandidate 2.012.919 glasov, zraven tega pa je dal centum konservativcem, »lutrajnarjem«, kakor »Zarja« pravi, nad 250.000 glasov na razpolago, torej se lahko reče, da stoji na centrovem programu okoli 2.300.000 volilnih upravičencev, dočim jih je bilo leta 1907. 2.179.743. — Skrajno smešno pa je, kar »Zarjin« politikant golči o »popolnoma izpremenjenem mednarodnem položaju«. Mednarodni položaj je tak, da je v Franciji poslal vojni minister eden najradikalnejših sodrugov, Millerand, da v Italiji socialni demokratji po veliki večini gorijo za vojsko in da Jaurès zahteva večji kaliber pri topovih na dreadnoughtih. Ko bo položaj postal še resnejši, bodo tudi v Nemčiji tisti volilci, ki so dne 12. t. m. dali svoje glaseve sodrugom, postali nekoliko drugačnih misli. »Zarjino« širokoustenje je le strašilo za koruzo.

+ **To so tički.** Liberalci so poizkušali na posebne pole loviti podpise volilcev za trgovsko in obrtno zbornico, da bi potem s takimi pooblastili dvigali na poštah glasovnice volilcev za trgovsko in obrtno zbornico. Da bi svoje manevre zakrili, podtaknili so to »kaplanom in župnikom«. Proti takemu sleparskemu lovenju volilcev sta se gg. dr. Pegan in Ložar že pred tednom šla pritožiti k g. predsedniku volilne komisije, ki je obljubil temu odpomoči. V soboto pa so liberalci presenetili svet, da so se proti onemu, kar so upri-

zorili liberalci, pritožili, da poštno ravnanje prepušča taka pooblastila ter da bodo volilci dobili direktno dostavljene glasovnice in legitimacije. Grozde je bilo postalo prekislo in sedaj mešetarijo s prepovedjo, o kateri je bilo že pred tednom gotovo, da bo ž njo narejena črta preko liberalnih računov. Kljub temu so v nedeljo nekateri liberalni agitatorji še pobirali podpise. Opozorite nujno volilce in volilke, naj se liberalnim agitatorjem nič ne podpisujejo, jim nič ne obljubujejo, ker vsak podpis in obljubo junaki »Glavne posojilnice« lahko izrabijo v škodo ljudi!

— **Zadnja vinska trgova na Kranjskem** ni izpadla le kvalitativno ugodno, temveč tudi kvantitativno kajti skupno se je produciralo 226.000 hektolitrov belega vina, cvička in rdečega vina (za okroglo 167.280 hektolitrov več kot leta 1910.) Ker so bila letošnja vina tako na Dolenjskem kot na Vipavskem in drugod že kot most plačana z 36 do 60 vin., pozneje pa s 44 do 70 vin., izprezentira zadnji vinski pridelek na Kranjskem, povprečno računat s 50 vin., vrednost 11.300.000 K, ki se ga pa more ceniti okroglo na 12.000.000 K. Ako smatramo, da se četrtnina od tega ni prodala, t. j. okroglo 56.000 hektolitrov; znaša torej skupček za zadnjo vinsko trgatv nad 8½ milijona kron.

— **Hrvaški ban Tomašić** baje vendarle odstopi. Iz Zagreba poročajo, da je to že sklenjena stvar in da ban čaka samo na ugodno rešitev svoje demisije. Tomašićev naslednik bo sekcijski načelnik pl. Chavrak.

— **Naši rojaki v tujini.** Znani pisatelj g. Franjo Krašovec, ki je lani dovršil visoko trgovsko šolo v Kolinu na Reni, je nameščen v največji južnoameriški banki »Banco Transatlantico« v Buenos Aires.

— **Smrtna kosa.** V četrtek zjutraj je nenadoma umrl v Gorici cesarski svetnik profesor v pokoji Motz, ki je bil v Gorici dobro znan. Poučeval je več let na ženskem izobraževališču za učiteljice.

— **Laške prisilodarije.** Pulj, 15. jan. Tukajšnja iredenta in njeno časopisje je te dni jako razburjeno. Te razburjenosti v iredentovskem taboru je pa kriv seveda tukajšnji kaplan, ker ni hotel pred nekaj dnevi otroka nekega tukajšnjega delavca krstiti na ime »Garibaldi«, temveč je navzočim botrom in očetu lepo pojasnil, da ne more otroka krstiti na ime »Garibaldi«. Tega si pa za Garibaldija vneti oči ni dal nikakor dopovedati ampak je sel iskat svojega advokata v urednišvo tukajšnjega komunalnega uradnega lista »Il Giornaleto«. Posledica tega je bila, da je poveljništvo avstrijskega vojnega Arsenala za Italijo in njenega Garibaldija toli vnetega očeta odpustilo iz službe. Da Giornaletovim u ednikom tudi to ni bilo všeč, je samoobsebi umevno. Garibaldijevega čestilca je takoj sprejela tukajšnja mešna občina v svoje okrilje.

— **Na Vipavskem** je začela na Sv. Imena Jezusovega zima. V dolini je huda burja. mraza 6° R. V bregih ni burje, mraz 3° R.

— **Po nedolžnem 20 let zaprt.** Kamenje na Goriškem: Historija, katero je posnel »Slovenec« iz goriške »Soče«, o nekemu, ki je bil radi uboja po nedolžnem obsojen na 20 let ječe, je izmišljena, vsaj glede uboja »enega župana iz Kamenj in da je neki drugi njegov prijatelj moral biti zaprt menda 20 let, in pa da mora biti okoli 30 let od onega zločina«. V Kamenjah pri Ajdovščini ne ve niko, ne star ne mlad, da bi bil kdaj ubit kak župan, niti kdo drugi. Tudi ne vedo ljudje, da bi bil kdo zardni uboja v ajdovskem okraju obsojen na 20 let ječe. Neki skopitar Lovrenc Laudegiacom iz Auronzio di Cadore — Beluno v Italiji, je bil v Kamenjah znan, ker je imel ženo iz Kamenj. Prebival pa ni v Ajdovščini, ampak v Gorici, kjer je tudi pred parletmi umrl. V Ameriki ni bil nikdar. Njegov 14letni sin Srečko ali Felice je pri teti v Auronzu. Lahko pa je, da je pismo, katero navaja »Soča«, v zvezi z nekim Leopoldom Gulje iz Vrtovina, ki je pred 20 leti šel v južno Ameriko. Zapustil je ženo in otroke in se ni drugače zmenil za nje, kakor, da je enkrat pisal ženi, naj mu pošlje obe hčeri, da jih v Ameriki proda, če ste lepi. Tam je vzel drugo ženo. Potem ni več sledu za njim je li živ ali mrtev. Morda bo »Soča« po svojem dopisniku v La Plati kaj zvedela o tem »gentlemenu«.

— **Nesreča.** Iz Domžal: Včeraj 15. t. m. se je z lesom naložen voz v trzinski gmajni prevrnil na Janeza Redenšek, posestnika v Stobu in ga zmečkal do smrti. Lansko leto si je zgradil lepo novo hišo; bil je priden gospodar in varčen vsem. Zapušča ženo in tri mladolčne otroke.

+ Kmetijsko poučni tečaj. Deželni odbor je priredil za 14., 15. in 16. dan januarja kmetijsko poučni tečaj v Komendi; udeležba je bila jako obilna.

— Za drugega ravnatelja »Kranjske kmetijske družbe« je imenovan Franc Štupar.

— Nov avtomobil med Bovcem in Sv. Lucijo. V ponedeljek, dne 8. t. m. je začel voziti med Bovcem in Sv. Lucijo nov avtomobil g. Jonko iz Bovca. Prirejen je za tovorni, osebni in poštni promet. Pošto bo začel v kratkem voziti. Govori se, da si nabavita brata Ostan še en avtomobil in Mlekuz iz Bovca tudi enega. Tako bo po Soški dolini med Sv. Lucijo in Bovcem držalo pet bovških avtomobilov. Bovčani so podjetni!

— Razpisane učiteljske službe. V Ljubljanski okolici. Voditeljska mesta na enorazrednicah na Golem, v Lipoglavu, v Rakitni. Voditeljsko in učno mesto na enorazrednici s provizornim II. razredom v Škocijanu pri Turjaku. Nadučiteljsko mesto v St. Jurju pri Grosuplju. Po eno učno mesto v Presejru, v Hrušici, v Borovnici (za možko učno moč) in na Vrhniki. Rok do 25. t. m. V novo meškem okraju. Voditeljsko mesto na enorazrednici v Podstenici. Rok do 8. februarja. V Kamniškem okraju. Voditeljsko mesto na enorazrednicah v Vrhpolju in v Radomljah. Nadučiteljsko mesto na Brdu. Po eno učno mesto v Kamniku (za možke) in v Moravčah. Rok do 25. t. m. V Logaškem okraju. Učno mesto za učiteljico v Črnem vrhu nad Idrijo. Rok do 23. t. m.

— Samomor redarja v službi. 25-letni c. kr. redar Albin Spehar, ki je bil že eno leto in pol v službi, ter dodeljen oddelku na Belvederju v Trstu, se je včeraj ob 6. uri zvečer ustrelil s službenim revolverjem v desno senco na nekem prostoru za ljudskim prenočiščem v ulici G. Gozzi. Ker je bil v službi, je imel na sebi uniformo. Zdravnik zdravniške postaje, ki je prišel takoj na lice mesta, je mogel konstatirati le smrt. Vzroki samomora nesrečnega mladika niso znani.

— Skrivnostna najdba. Pred kratkim so našli delavci v Kokrici, sodni okraj Kranj, v neki jami pri kopanju gramozna na človeško okostje. Ležalo je nekaj metrov globoko pod zemeljsko površino in je bilo primeroma že precej trohlo. Pri lobanji je ležala tudi zarjavela noževa klina. Splošno mnenje je, da se gre za zločin, izvršen pred več leti.

— Vojaškotaksno zglaševanje. Po vojaškotaksem zakonu se je vsem vojaški taksi podvrženim osebam meseca januarja zglašiti pri onem županstvu, kjer so 1. januarja bivali. V Ljubljani se vrši zglaševanje v mestnem vojaškem uradu, v »Mestnem domu«. Kdor opusti ali zamudi zglasitev, se kaznuje z globo do 50 K ali z zaporom. Zglasitev se more odpraviti tudi pisмено. Tiskovine ima omenjeni vojaški urad na razpolago.

— Slovenske gospodinjice, zahtevajte v vseh prodajalnah milo »Slovenske Straže« v korist obmejnim Slovincem. Poizkusite enkrat in vedno boste rabile samo to milo. Pristno je to milo le, če ima vtisnjene na eni strani besedi: »Slovenska Straža« in na drugi: »Obmejnim Slovincem«. Trgovci, ki tega mila še nimajo, naj ga naroče pri tvrdki Menardi v Ljubljani.

— Šolarska božičnica v Preski je bila o sv. Treh kraljih. Prav odločno so povedale mlade abstinente, da se odpovedo vinu, pivu in močnemu čaju, ko so deklamovale ono pesem »Šola« iz »Zlate Dobe«. Deklica učiteljica se je kaj modro držala, ko je dajala nauke in svete. Dobra je bila tudi druga deklamacija. Nad vse lepa je bila živa božična slika. V igri »Sveta noč« sta bila kaj ljubka angeljčka, ki sta stregla Jezusčku ter pometala in brisala prah. Imela sta tri do štiri leta. Največje veselje so pa imeli otroci, ko so dobili svoje darove. Nekateri so imeli take skomine, da so na poti še jedli. Revnejši so bili obdarovani z dvojnim kosom spodnje obleke, katero so sešile šolske deklice. Šivale so prav pridno in čedno. 66 kosov v dveh mesecih sešiti na roke ni malenkost za šolarice. Vsem darovalcem Bog plačaj! Če smo tudi bili okradeni, pa veselja ukrasti nam tat ni mogel.

— Imenovanja v področju tržaške direkcije državnih železnic v Trstu. Pomaknjeni so v 6. činovni razred: Kurschel Georg načelnik za vzdrževanje proge na dolenskih železnicah; Grünwald Fran pri trasirnem oddelku v Novem mestu; Sauter pl. Riedeneg Robert načelnik oddelka VI.; Kordaš Ferdinand pri prometnem oddelku V. V 7. činovni razred: Pallasman Emil načelnika namestnik za vzdrževanje proge v Gorici I.; Gertscher Fedor pri personalnem oddelku I. v Trstu; Vranič Leonida načelnika namestnik za vzdrževanje proge v Gorici III.; Wiener Evgen načelnika namestnik za vzdrževanje proge v Trstu; Morpurgo Pavel načelnika namestnik za vzdrževanje proge v Ljubljani; Pa-

lese pl. Gretaberg načelnik kurilnice v Divači; Cicin Vincenc pri komercialnem oddelku VI.; Sortsch Josip pri računskem oddelku VII.; Kokalj Franc načelnik postaje v Kranju; Hübel Josip pri prometnem oddelku v Trstu; Janoušek Franc v Spljetu. V 8. činovni razred: Levičnik Pavel pri računskem oddelku VIII.; Valentinič Karol pri komercialnem oddelku VI. (izven vrste); Oertl Engelbert v kurilnici Gorica (izven vrste); Nosek Bohumil v Trstu (izven vrste); Heyhal Viljem komercialni zastopnik v Divači; Šlegel Peter načelnik postaje Vižmarje; Koch Jakob načelnik postaje Prvačina; Mazzoldi Stefan pri računskem oddelku VIII. (izven vrste); Skarpil Ivan pri komercialnem oddelku VI. (izven vrste); Gartlgruber Leopold pri komercialnem oddelku VI. (izven vrste); Zemlja Fran postajenačelnik Volčjadraga (izven vrste); Negovetič Rihard pri prometni kontroli v Trstu (izven vrste); Gelter Ivan pri oddelku II. V 9. činovni razred: Horak Rudolf pri oddelku VIII., Trst; Kulp Ivan kurilnica Gorica (izven vrste); Giebner Karol oddelke III., Trst; Korenčan Hugo oddelke V., Trst; Valentinič Anton oddelke VII., Trst; Kasner Mendel, oddelke IV., Trst; Brunold Engelhard oddelke VII., Trst; Rozman Franc postajenačelnik Grosuplje (izven vrste); Lana Leon oddelke VIII. (izven vrste), Trst. V 10. činovni razred: Moskovita Anton, Spljet; Lutteri Gino, Pulj; Adrario Marius, Podbrdo; Čerček Franc, Pulj.

lj. Predstavljeni so na južni železnici: J. Gorišek, provizorični asistent iz St. Petra v Divači, Leopold Gruden, uradniški aspirant, iz Litije v St. Peter na Krasu, Filip Kurent, provizorični asistent, iz Slovenske Bistrice v Rimske Toplice, Edvard Valenčič, provizorični asistent, iz Rimske Toplice v Slovensko Bistrico.

— Iz Semiča. Pretečeno nedeljo smo imeli občni zbor izobraževalnega društva in farne knjižnice. Pristopilo je veliko novih članov, deklet 56, moških 60, med temi tudi 15 gospodarjev. Zborovanje je počastil tudi novoizvoljeni župan g. Plut s svojo navzočnostjo. Kot ustanovni član našega izobraževalnega društva je pristopil preč. g. stolni dekan Matija Kolar, naš rojak, z velikodušnim darom 100 kron in tako izdatno društvu pomagal na noge. Bodi mu izrečena prisrčna hvala!

— V kormurzu je Franc Verstovšek, trgovec v Cerknici.

— »Narodna delavska organizacija« v Gorici je sklenila na občnem zboru, kakor čitamo v »Edinosti«, da se društvo razpusti zaradi gmotnih razmer.

— Požar v tvornici cigaretnega papirja. V Zagrebu je nastal včeraj jutraj požar v tvornici cigaretnega papirja, ki se je v nekaj hipih razširil po vsem poslopju. Uničen je ves obratni kapital in stroji so postali nerabni. Škoda se ceni na 100.000 kron. Tovarna je bila zavarovana.

— Tovarno ledu nameravajo zgraditi v Zagrebu, in sicer na Ilici.

— Lovska neizgoda policijskega nadsvetnika. Podpredsednik policijskega ravnateljstva v Trstu g. pol. nadsvetnik Karol Frenner je bil žrtev nezgode na lovu, ki za srečo ni imela hujših posledic. V nedeljo jutraj se je isti podal z nekaterimi prijatelji na lov blizu Sežane. Voz, na katerem se je peljala lovska družba, je zadel ob gručo gramoz. Da bi preprečil, da se kočija prevrne, je kočijaž podil konja proti bližnjemu hribčku. V tem pa je g. Frenner zgubil ravnotežje in se je zvrnil s kočije. Obležal na tleh. Privredli so ga v Sežano, kjer mu je dr. Verdon nudi prvo pomoč. Odtam so nadsvetnika prepeljali z avtomobilom v Trst, kjer so ga sprejeli v bolnišnico. Ranil se je na čelu. Za nekaj dni bo g. nadsvetnik okrevljal.

— 50letnica učiteljskega delovanja je praznovale te dni g. Henrik Presolija, nadučitelj v Podgrajah v Istri. Služboval je v Dekanih, Bazovici in Podgradu.

— Poročil se je v Prevojah pri Lukovici g. Tomo Tavčar, c. kr. davčni oficijal z gđ. Klaro Kotnik.

— K vlogu v grobnico rodbine Tonello. Policija je zaradi vloga v grobnico rodbine Tonello v Trstu aretovala več oseb. Neki Janez Scabar je priznal, da je pri vlogu igral vlogo paznika. Vlomilci so menda neki tuji delavec in dva izmed šestih francoskih apašev, ki so jih te dni aretovali. Scabar je v njih spoznal svoje tovariše, ko so jih pripeljali skupaj.

Somišljeniki — zahtevajte v gostilnah — računske listke »Slovenske Straže!« Naročajo se v pisarni »Slovenske Straže« v Ljubljani.

Ljubljanske novice.

lj. Javno predavanje dr. Kreka bo danes ob 8. uri zvečer v čitalnični dvorani »Ljudskega doma« v I. nadstropju.

lj. Mesečna konferenca ljubljanskih gg. duhovnikov se vrši v sredo 17. t. m. v Alojzijevešču. Spored: Reforma brevira, latinska organizacija, slučajnosti. Pričetek ob 5. uri.

Ljudski oder igra v nedeljo dne 21. t. m. ob pol 8. uri burko Cigani. Igra je dobra in vsebuje toliko komike in smeja, da bo za predpustni čas vsakogar zadovoljila in mu pripravila par veselih ur. Igra je obenem tudi satira na umetniške kvalitete slovenskih Jurčičevih dramatičarjev, v kateri se samopopiva in satira na gledališke predelne igralce, ki hodijo po deželi in igrajo z nedostalnimi sredstvi velike igre. Tako se v drugem dejanju igrajo na odru taki »vzvor-Rokovnjači«. Vrh tega vsebuje delo marsikako pikro na malomestne sodnijske razmere in iše milie »špispurgarstva« tako izborna, kot doslej še nobena druga slovenska igra. Vsopnice v predproda! se dobe v Katoliški bukvarni.

lj. Liberalna strankarska pisarna pod krovom Simon Gregorčičeve javne knjižnice — in mestna podpora. V proračunu občine ljubljanske smo našli tudi postavko 3000 K za Simon Gregorčičevo javno knjižnico v Wolfovi ulici št. 10. I. nadstropje. Nismo proti podpori javne izobazbe, smo pa proti temu, da bi pod tem naslovom se kaj drugega skrivalo. V istem stanovanju je namreč tudi tajništvo liberalne stranke in kmečka pisarna liberalne stranke. Kot najemnik stanovanja in vlačnik stanovanja je označena pri davčni administraciji Simon Gregorčičeva javna ljudska knjižnica. Liberalna pisarna je torej ali brezplačno v tem stanovanju, ali pa podnajemnik. Nikakor ni pravilno, da bi se kaj takega godilo na račun žepov vseh davkoplačevalcev. Liberalna politična organizacija ne spada pod krov od mesta podpirane Simon Gregorčičeve javne knjižnice!

lj. Kje pa je deže na vlada? Včerajšnji »Slovenski Narod« piše: »Ko bi mi hoteli »Učiteljsko tiskarno« kot konkurentinjo pobijati, bi ji z združnim zakonom in s pravili »Učiteljskega tiskovnega društva« lahko vsako uro takorekoč vrat zavili.« — To je popolnoma jasno povedano. Čudno je le, da deželna vlada ne vidi tega, kar že vsak človek vidi. Zakaj dež. vlada tudi ne preskrbi, da bi bil denar »Vdovskega učit. društva« in »Učit. konvikt« tako varno shranjen kot je n. pr. denar ustanov zdravniškega društva. Skrajni čas je, da deželna vlada prouči razmerje »Dana« in »Učit. tiskarne«.

lj. Dolfe Ribnikar nam danes v svojem listu, ki ga »Učiteljska tiskarna« proti svojim združnim pravilom tiska, odgovarja, da bacili, o katerih je on v Zagorju pretekle nedeljo predeval, niso živali, ampak rastline. Ljubljanski tržni nadzornik, ki se je izučil tržne vede na kuhinjskem kurzu na Dunaju, naj nam našo v naglici storjeno pomoč blagovoljno odpusti. Bacil je torej rastlina, ki se redi na stroške drugih organizmov in povzroča povsod gnjilobo. V bacilski vedi je Ribnikar na vsak način strokovnjak.

lj. Ljubljansko uradniško gospodarsko društvo ima jutri, v sredo, dne 17. t. m. ob 8. uri zvečer v salonu restavracije »Pri Levu« izredni občni zbor z dnevnim redom: 1. Sklepanje o razdružitvi društva. 2. Eventuelna volitev likvidacijskega odbora.

lj. Društvo »Pravnik« objavlja, da se redna glavna skupščina za letošnje leto vrši dne 29. t. m., ob 8. uri zvečer v »Narodnem domu«. Pred tem zborovanjem bo istotam ob 7. uri predaval c. kr. okrajni sodnik dr. Mohorič »O pravnem značaju dostavitve plačilne prepovedi dolžnikovega dolžniku po § 294. izvrš. reda«.

lj. Štirideset vinarjev za moža. V nedeljo zvečer je razgrajal nek paznik na Zaloški cesti s svojo ženo in njeno prijateljico tako zelo, da jih je moral službojuči stražnik pozvati k miru. Ko pa je šla trojica mimo policijske stražnice na Hrvatskem trgu, je namenoma vpila še glasneje. Stražnik jih je topot zopet ustavil ter predstavil paznika na stražnico. Skrbna žena je hitela seveda za njim in vpila, da mu da 40 vinarjev, ako izpusti njenega moža. Mož postave pa je smatral veselega soproga za dragocenejšega.

lj. Lep sin. Delavca Jožefa Lebesa na Poljanski cesti št. 24 je včeraj udaril njegov sin v prepiru tako s stolom po glavi, da so ga morali prepeljati v deželno bolnišnico.

lj. Za našega brezposelnega somišljenika-delavca je daroval neimenovan 2 K. Prosimo še.

Izpred sodišča.

Napisi na grobovih. 12. t. m. je sklepalo upravno sodišče, ali morejo nemški občinski odbori prepovedati češke napise na pokopališču. Občina Gumpoldskirchen je namreč sklenila, da smejo biti napisi kakršnekoli vsebine le v nemškem jeziku. Ko pa je pustila vdova uradnika južne železnice Hermina Grutnowsky na pokopališču v Gumpoldskirchnu postaviti svojemu umrlemu soprogu spomenik s češkim napisom, je dobila naročilo od občinskega odbora, da mora napis odstraniti v štirinajstih dneh. Proti temu se je vdova pritožila na nižjeavstrijski deželni odbor, ki pa je njeno pritožbo zavrnil, češ, da je občina kot lastnica upravičena izdajati take odloke. Proti tej razsodbi je bila vložena pritožba na upravno sodišče. Upravno sodišče je pritožbi ugodilo ter je odlok deželnega odbora razveljavilo kot nezakonit. V utemeljevanju te ugoditve se povdarja, da imajo po obstoječih postavnih določilih sorodniki pravico, postavljati na pokopališču spomenike in da so ti v izvrševanju svoje pravice le v toliko omejeni od strani občin, v kolikor pridejo v poštev javni oziri. Oblast občin pa ne more iti tako daleč, da bi mogla določiti izključno rabo enega samega jezika pri nagrobnih napisih. Ako se sklep občine, da se v občinskem okolišu dovoljuje samo napise v nemškem jeziku, tudi nanaša na nagrobne napise, potem je občina s tem sklepom prekršila svoj delokrog.

Vohunski proces na Dunaju. Na Dunaju se vrši pred deželnim sodiščem razprava proti 29 letnemu bivšemu častniku Edmundu Simonides, ki je obtožen poizkušanega vohunstva, zločina sleparije in prestopka napačnega priglaskanja. Obtoženec je l. 1908. prostovoljno zapustil častniško službo, šel z nekim prijateljem na daljše potovanje, nakar se je vrnil v sredi oktobra na Dunaj in izvalil izposojevalcu denarja Eliji Miletiču v Dubrovniku na ime večih aktivno službečih častnikov 17.500 K. Zaradi tega je bil aretovan v Londonu, kamor je pobegnil. Prepeljali so ga takrat v Dubrovnik, kjer pa je bil pred sodiščem oproščen, ker je po izeku psihiatrov ravnal v duševni zmedenosti. Ker pa je prej že v Budimpešti ponarejal menice, so ga prepeljali tja ter je bil obsojen na eno leto ječe. Po prestani kazni se je seznanil z vpokojenim računskim kontrolorjem Andrejem Wossyem, kateremu je pravil, da vohuni za neko tujo državo. P. išel da je na Dunaju in v Monte Carlu s pooblaščenecem te tuje države skupaj in je tudi dobil za predдела že denar. Omenjeni pooblaščenec se piše menda Billy Brown. Wossy je dobil v roke tudi neko pismo, ki ga je Simonides dobil od zastopnika tuje države in v katerem so popolnoma določena vprašanja o utrdbah v Pulju, na katera bi imel Simonides odgovoriti. Simonides je z ozirom na to naročilo zbral obširno snov in je hotel ravno odpotovati v Pulj, da bi izpolnil svoje poročilo, ko so ga aretirali. Zaradi neke ponarejene menice je Simonides tožen sleparstva. To in pa napačno priglaskanje je Simonides v preiskavi priznal.

Olomuška zastupljiva afera pred sodnijo. Pred olomuško poroto je začela včeraj ob 9. uri dopoldne razprava proti zastupljivalki Frančiški Benirschke, ki je poslala svoji sestri Ma. iji Benirschke zavitek zastupljenih slaščic, da bi jo spravila iz sveta in s tem prišla sama v posest očetove dedščine. Namerovana žrtev si je srečno rešila življenje, zato sta pa dva dečka, Friderik in Oton Zawralek, katerima je Marija Benirschke dala jesti od onih slaščic, pri tem izgubila svoje življenje. Drž. pravdništvu obtožuje zato 23letno Frančiško Benirschke poskušenežuma a v smislu §§ 207 in 208 kaz. zak. K obravnavi je bilo pozvanih 10 prič. Služkinja Frančiška Benirschke je bila od porotnega sodišča obsojena na smrt na večalih.

Razne stvari.

Socialno demokr. poslanec prenesrečil. Z Dunaja poročajo, da pogrešajo od 6. t. m. soc. demokr. državnega poslanca Silbe. erja, ki je svoj dopust porabil za izlet s smučmi. Zadnje vesti imajo o njem iz Zell am See. Poslali so za njim rešilno-ekspedicijo.

Velik mraz v Ameriki. Iz New Yorka poročajo, da vlada v severni Ameriki še vedno izreden mraz. Število smrtnih žrtev se množi od dne do dne. Promet v newyorškem pristanišču ovira debel led. V bolnišnicah leži na stotine ljudi z zmrzlimi udji.

Kongres čeških anarhistov. 14. t. m. se je vršil v Duchcovu kongres čeških anarhistov, ki so sklenili, da premeste svoje osrednje vodstvo iz Duchcova v Prago.

Vojaki roparji. V okrožju mesta Linca se zadnje čase množe roparski napadi na javnih cestah. Strojnika donavske paro-

: Naročajte „Slovenca“ :

brodne družbe Jankoviča je 13. t. m. ob pol 1. uri ponoči napadel nek domobranski korporal ter zahteval od njega štiri krone. Jankovič je hotel dati napadalcu dve kroni, a vojak s tem ni bil zadovoljen. Korporal je potegnil nato svoj bajonet ter sunil z njim Jankoviča v prsa, na kar je pobegnil. V isti noči sta napadla na dunajski državni cesti dva vojaka nekega kmeta ter mu hotela iztrgati listino. Kmet pa se jima je iztrgal ter zbežal. O napadalcih ni sledu. Vojaške oblasti so uvedle strogo preiskavo.

Igralko raztrgal lev. V cirkusu v Rouenu je šla gledališka igralka iz same razposajenosti v levjo kletko dompterja Louisa. Nenadno pa je ena izmed zverj napadla igralko ter jo grozno razmesarila. Strežaji so prihiteli ter ubili enega leva, na kar se jim je šele posrečilo potegniti iz kletke grozno razmesarjeno igralko. Nesrečnica je umrla med transportom v bolnišnico.

Z dinamitom nabasana denarna puščica. Iz Rieda poročajo: V nekem gozdu v bližini Feldkirchna pri Mattighofnu stoji neka božjepotna kapela, ki je imela pri vratih puščico za nabiranje milodarov. Vagabund Vaclav Machiček je hotel vlomiti v to puščico, ki pa je bila nabasana z dinamitom, zaradi v okolici se vedno ponavljajočih vlovov v cerkvene nabiralnike. Pri njegovem delu pa je dinamični naboj eksplodiral in Machička grozno razmesaril po vsem telesu, takoj da je težko ranjen obležal in so ga morali prepekljati v bolnišnico.

V gorah ponesrečil. Monakovski bančni uradnik Biedel je šel dne 14. t. m. na izlet na gore kot poročajo iz Kufsteina in doslej se še ni vrnil. Boje se, da se je ponesrečil.

Telefonska in brzojavna poročila.

ŠTAJERSKI DEŽELNI ZBOR.

Gradec, 16. januarja. »Slovenski klub« je imel včeraj klubovo sejo, ki je trajala do 11. ure zvečer. Pri seji je poročal dr. Korošec o pogajanjih za deložnostno deželno zboru. Danes ob 10. uri je celebriral graški nadškof sv. mašo in uro pozneje je otvoril dež. glav. var grof Attems prvo sejo deželne zboru. Pozdravil je navzoče, poudarjal važnost zbornice in končal s klicem na cesarja. Ekscelenca Clary je izjavil, da bo šla vlada deželnemu zboru na roko. Nato sta se volila dva zapisnikarja. Za zapisnikarja je bil prvič izvoljen Slovenec dr. Verstovšek. Izvolili so se še štirje verifikatorji, med njimi dr. Benkovič. Seja se je nato zaključila. Prihodnja seja se vrši v petek ob 10. uri. Vmes se vrše pogajanja s strankami. »Slovenski klub« ima danes ob 2. uri sejo, pri kateri bo sklepal o svojih nadaljnjih korakih. Slovenci ne podajo nikakih izjav, iz katerih bi se mogla sklepati glede nadaljnja taktika »Slovenskega kluba«.

ZOPER POLITIKO GROFA AEHRENTHALA.

Dunaj, 16. januarja. Krščansko-socialni politiki nadaljujejo svojo kampanjo proti politiki grofa Aehrenthala. Delegat Bauchinger je na nekem velikem shodu v Lillienfeldu izjavil, da je politika grofa Aehrenthala za Avstrijo skrajno škodljiva, ker grof Aehrenthal nalašče Avstrijo Nemčiji in Rusiji odtuja. Napovedal je, da bo v delegacijah proti politiki grofa Aehrenthala stal v najostrejši opoziciji. Vest, da je cesar poslal k laškemu poslaniku nadvojvodo Leopolda Salvatorja, da izjavi, da je cesar slejkoprej zvest pristaš trozveze, je objavila praška »Union«, pa ni preveč verjetna.

NOVI DALMATINSKI NAMESTNIK.

Dunaj, 16. januarja. Cesar je danes zaprisegel novoimenovanega ces. namestnika za Dalmacijo grofa Attemsa.

DOPOLNILNE VOLITVE V HRVAŠKI SABOR.

Zagreb, 16. januarja. Dopolnilna volitev v Karlovcu in Vrbovskem bo 30. t. m., v Korenici 27. t. m.

PRUSKI PRESTOLNI GOVOR.

Berolin, 16. januarja. Pri včerajšnji otvoritvi pruskega deželne zboru je prečital ministrski predsednik prestolni govor, ki naglašja med drugim, da je finančni položaj jako ugoden.

GLASOVI O VOLITVAH V NEMČIJI.

Berolin, 16. januarja. Državni kanceler je čestitil brzojavno bivšemu predsedniku državnega zboru, grofu Schwerin-Lowitzu, ker je bil zopet izvoljen poslancem in med drugim izjavil, da smatra njegovo izvolitev kot dobro znamenje in upa, da se pri ožjih volitvah meščanske stranke zopet streznijo.

Berolin, 16. januarja. (Zas.) Nacionalno liberalna stranka je pozvala svoje pristaše, naj glasujejo pri ožji volitvi proti socialni demokraciji.

ŠPANSKA KABINETNA KRIZA REŠENA.

Madrid, 16. januarja. (Kor. urad.) Canalejas je zopet prevzel vladu z vsemi ministri.

CANALEJAS ODPRAMI SMRTNO KAZEN.

Madrid, 16. januarja. Ministrski predsednik Canalejas je izjavil, da se bo zdaj v Španiji smrtna kazen brezdvomno odpravila. Ostala bo le za nekatere vojaške delikte.

KRALJ VIKTOR EMANUEL SE PODA NA BOJIŠČE?

Dunaj, 16. januarja. Semkaj se poroča iz Aten, da se hoče kralj Viktor Emanuel baje marca meseca podati v Tripolis.

LAŠKI DEMENTI.

Rim, 16. januarja. »Tribuna« demantira poročilo lista »Giornale d'Italia«, da namerava laška vlada ustanoviti nov, VIII. armadni zbor s sedežem v Trevisu.

ATENTAT NA JUANSIKAJA.

Pekin, 16. januarja. »Reuter« poroča, da je nekdo pred Juansikajom, ko se je zjutraj vrnil s svojega obiska na dvoru, vržal bombo. Juansikaju se ni nič zgodilo, pač pa sta ubita dva policista in dva vojaka, dva policijska agenta sta pa ranjena.

POTRES NA HRVAŠKEM.

Zagreb, 16. januarja. V Lipiku so danes od druge do tretje ure zjutraj čutili v zahodni smeri močan potres.

VOHUN SE HOTEL OBESITI.

Glatz, 16. januarja. Angleški stotnik Arench, ki je zaradi vohunstva v tukajšnji trdnjavi interniran in ga zaradi bega stotnika Luxa strože stražijo, se je danes poizkušal obesiti, a so to preprečili.

ŽELEZNIŠKA NESREČA.

Katovice, 16. januarja. Brzovlak iz Varšave je danes vsled napačno postavljenih premikalnice zavozil v nek tovorni vlak. Lokomotiva brzovlaka in prvi vagoni so se razbili, pet potnikov je ubitih, enajst je ranjenih.

ODKLONJEN DVOBOJ.

Dunaj, 16. januarja. (Zas.) Poslanca dr. Heilingerja je pozval na dvoboj ritmojster Hildebrand, ki se je čutil žaljenega po neki dr. Heilingerjevi interpelaciji v nižjeavstrijskem deželnem zboru. Dr. Heilinger je odgovoril ritmojstru pismeno, da je za svoje izjave v deželnem zboru odgovoren zgolj deželnemu zboru in da odklanja dvoboj kot odločen nasprotnik dvoboja, ki ga smatra za preostanost srednjeveških navad.

V ZAPORU UMRL.

Dunaj, 16. januarja. Tu je umrl bančni podjetnik Kapun, ki je bil zaradi poverjenja 60.000 K v preiskovalnem zaporu.

ŠTRAJKUJOČE BALETNO OSOBE.

Pariz, 16. januarja. Baletno osobe »Opere« je pri redstavi »Monne Vanne« vsled diferenc z vodstvom, ki se tičejo plač, uprizorilo štrajk, tako da je moral balet izostati.

TEŽAVNA ARETACIJA.

Lvov, 16. januarja. Tu so danes aretirali nevarnega vlomilca Bialona. Ko so ga policaji prijeli, je potegnil samokres in policijskega agenta Kuranta ustrelil, da je ostal na licu mesta mrt. Nato je drugi policist zločinca ustrelil v trebuh, na kar so ga odvedli v kazniliško holnico.

DOTA SRBSKE PRINCESINJE HELENE.

Belgrad, 16. januarja. Uradni list priobčuje kraljevo sankcijo zakona, s katerim se daje princezinji Heleni dota en milijon dinarov in oprave v vrednosti 400.000 dinarov.

Vsaka mati ve,

v koliki meri pospešuje dojenje uspešno rast njenega otroka. Čutu upehanosti, ki se v tem napornem času pogosto pojavlja, opomore lahko vsaka doječa mati z uporabo Scott-ove emulzije.

SCOTT-ova EMULZIJA

vsebuje celo vrsto kri in moč tvorjajočih sestavin, ki ugodno vplivajo na kakovost materinega mleka ter učinkujejo oživljujejo in osvežujejo. Scott-ova emulzija je zelo lahko prebavna, dobro dišča in se torej rada zavziva.

Pri nakupu naj se zahteva izrecno Scott-ovo emulzijo. Znamka »Scott«, ki je že nad 35 let vpeljana, jamči za dobroto in učinek.

Cena izvirni steklenici K 2-50.

2003 Dobi se v vseh lekarnah

Gospodinjstvo. Navodilo za vsa v domačem gospodinjstvu važna opravila. Šolam in gospodinjam sestavila S. N. Lidvina Purgaj, voditeljica »Gospodinske šole« v Ljubljani. Cena K 2-20 vezana K-280. Katoliška Bukvarna v Ljubljani. Danes ni mogoče voditi gospodinjstva, naj bo veliko jali mahno, brez primerne gospodinske izobrazbe. To izobrazbo si pridobi naše ženstvo v obilni meri s pomočjo te jasno in poljudno ter praktično sestavljene knjige, ki uvaja naša dekleta in žene v vse pango gospodinjstva, jih uči, kako gospodinja najbolje izhaja in kako primore k rasti in sreči doma.

IZJAVA.

Vsakemu sem pripravljen s spričevalom dokazati, da sem oblastveno izprašan optik strokovnjak in specialist optične stroke.

K. Jurman,
izprašan optik

Ljubljana, Selenburgova ulica.

Zahvala.

Vsem, ki so nam povodom prebride izgube našega preljubega soproga, oziroma očeta, sina, brata in svaka,

Mihaela Palčiča,

višjega poštnege oficijala

izraziti srčno sočutje ter počastili dragega rajnika k večnemu počitku, izrekamo našo iskreno zahvalo.

Osobito pa se zahvaljujemo vele. gg. poštnim uradnikom, poduradnikom in poštnim uslužbencem, veleč. g. c. kr. podpolkovniku pl. Kastlu, vsem cenj sorodnikom prijateljem in znancem ter vsem darovalcem prekrasnih vencev.

V Ljubljani, 16. januarja 1912.

Žalujoča rodbina

Palčič.

173

Berlitz-eva jezikovna šola.

Kolodvorska ulica 22
(Hotel Ilirija) Ljubljana.

(Število že zglasenih učencev v Ljubljani: 47.)

Poduk (v francoščini, angleščini in italijanščini) se začne ta teden. Zato sprejema nadalnje prijave g. L. Duffort se potrišnjem, četrtek dne 18. prosinca v Kolodvorski ulici št. 22 (Hotel Ilirija) v Ljubljani od 10 ure dopoldne do 9 ure zvečer.

Zapomni naj si vsak:

1. Da učitelj, ki uči po Berlitz-evi metodi (po rojstvu Italijan, Francoz, Anglež) sme učiti samo v enem jeziku, t. j. v svoji materinščini.

2. Da sliši in govori učenec (že od prve ure dalje) samo tisti jezik, ki se ga hoče naučiti.

Prestavljanje je izključeno.

Ker je več skupin, prosimo interese, da bi se oglašili v zgoraj omenjenem dnevu in kraju.

Sposoben kolporter

dobi obilo zaslužka pri razpečavi obče priljubljenega in zanimivega spisa, ki bo izhajal v zvezkih v slovenskem jeziku. — Za to mesto naj se oglase samo taki, ki imajo za to potrebne zmožnosti. Vpoštevali se bodo samo resni reflektanti, ki se morajo osebno predstaviti. Natančneje v upravnistvu lista »Lalbacher Zeitung« v Ljubljani, Miklošičeva cesta 20.

166

Razglas.

Mestno županstvo v Kamniku naznanja, da se vrši v soboto dne 20. januarja t. l. na dan sv. Boštjana

živinski in kramarski semenj.

Mestno županstvo v Kamniku

dne 15. januarja 1912.

167

Slavnemu občinstvu vlijudno naznanjam, da sem prevzel dobroznano gostilno

„Zlata riba“

v Stritarjevi in Ribji ulici.

Točil bodem vedno le dobra in pristna vina in pivo iz soda ter postregel vedno cenj. gostom z dobro domačo kuhinjo. Gorka in mrzla jedila vedno na razpolago. Posebna soba za klube. Zmerne cene. Točna postrežba.

Za mnogobrojne obiske se priporoča

Emil Keržišnik,
gostilničar pri »Zlati ribi«.

165

TRZNE CENE.

Cene veljajo za 50 kg.

Budimpešta, 16. januarja.

Pšenica za april 1912 11 83
Pšenica za oktober 1912 10 99
Rž za april 1912 10 29
Oves za april 1912 9 83
Koruza za maj 1912 8 68
Efektiv najtrdnjeje.

Meteorologično poročilo.

Višina n. moriem 306*2 m, sred. zračni tlak 736*0 mm

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura po Celziju	Vetrovi	Nebo	Udarnost v milim.
13	9. zveč.	743*4	—9*8	sr. sever	jasno	
16	7. zjut.	742*4	—10*1	sl. svzh.	jasno	0*0
	2. pop.	742*0	—5*8	sl. jzh.	oblačno	

Srednja včerajšnja temp. —8*9, norm. 2*5.

Spretno dekle

z dežele, ki ima jako veselje do kuhanja, želi službo v kakšnem kraju, kjer bi se zamogla nekoliko bolj izuriti. Naslov daje iz prijaznosti uprava Slovencev pod šifro »Takoja«.

172

Zahvala.

Za vse dokaze toplega sočutja, ki se mi je izkazalo o priliki prebride izgube naše preljubljene soproge in mamice, gospe

Minke Traun, roj. Župevc

izrekam s tem v svojem in v imenu svojih otrok Minke, Radkote in Verice najiskrenejo zahvalo. Še posebno pa se najtopleje zahvaljujem vsem onim, ki so mi izkazali svoje prisrčno sočutje s svojim obiskom do časa boleznin in smrti rajnice, vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, ki so počastili rajnico s svojim spremstvom k večnemu počitku in vsem darovalcem krasnih vencev.

Glince, 16. januarja 1912.

Žalujoči soprog
Jakob Traun.

— Prijatelje našega lista prosimo, da agitirajo za nove naročnike. Mnogo je še slovenskih hiš, gostiln in trgovin, kamor zahtajajo naši somišljeniki, a še niso naročene na „Slovenca“. Agitirajte za nove naročnike!

Po svetu.

Muzej kuge v Parizu. Upravitelj Pasteurjevemu zavodu pridelenega muzeja za raziskovanje kuge, dr. Dujardin-Beaumont, je osnoval p. d. dnevi, kot poroča »Figaro«, v svojem laboratoriju historični muzej kuge, ki je za enkrat še zelo skromen, a vendar izkazuje celo vrsto zanimivih predmetov, ki spominjajo gledalce na divjanje strašne pošasti v prejšnjih časih. Stopnišče, ki vodi v laboratorij učenjakov, kakor tudi zidovi njegovih predsob, so polni slikanih prizorov iz 16. in 17. stoletja, ki zaslužijo posebno zanimanje ne samo zaradi svojega zgodovinskega pomena, temveč tudi zaradi svoje redkosti. V laboratoriju samem so izloženi v steklenih omarah spomini na kugo, ki je l. 1720. opustošila Marzijo. Tu so izložena ogrinjala, s katerimi so se odevali bolniki, zdravniki in strežniki, razne pincete na dolgih držalnih, s pomočjo katerih so dajali zdravniki na rane obolelih obveze, ne da bi se jim bilo treba preveč bolnikom približati. Izstavljeni so tudi instrumenti, s katerimi so duhovniki podeljevali zakramente umirajočim, zlasti sv. poslednje olje. V muzeju je tudi mnogo takih predmetov, ki jasno svedočijo o praznoverju vseh slojev prebivalstva za časa pošastne kuge.

Konec sveta. Pripravljamo se na smrt! Lee Spangler, »glasoviti« prerok iz Yorka v Pensilvaniji, napoveduje konec sveta, ter izjavlja, da bo svet obstajal samo še štiri leta. Leta 1915., pravi, bo zašla zemlja s svojega sedanjega pota ter se bo razletela po vsej strani. Najbolj čudno je to, da je v Ameriki dovolj ljudi, ki verujejo Spanglerju, akoravno že sedmič prerokuje konec sveta. Pred dvema ali tremi leti je ta čudni prerok vzbudil pravo zmešnjavo med svojimi verniki, ko jih je v Nyaku (državi New York), peljal na vrhune nekakega griča, da vidijo in čujejo, kako bo on pozdravil uničenje zemeljske obse s strojem, ki ga je on izumil in ki moče v zrak rakete. Zemeljska krogla pa je kljub njegovemu streljanju in raketa ostala nepoškodovana, radi česar so se njegovi verniki, ki so se prej tresli strahu, tako razjarili, da so Spanglerja napodili s kamenjem in bi ga celo linčali, ako bi ga dobili v pest. Po tej lekciji je prerok dalje časa miroval, a je sedaj zopet pričel »prerokovati«, pri čemur napoveduje, da pravi preroki po šestih nepogojenih prerokovanjih pogode pravo resnico. Kdor verjame, dobi krajcar.

Dota srbske princeze Jelene. Glede vprašanja dote srbske princeze Jelene je nastal senzacionalni preobrat. Kakor znano, je srbska skupščina sklenila dovoliti princezi Jeleni doto v višini poldruga milijona dinarjev. O tozadnem zakonu načrtu se je razpredla v skupščini nepričakovano dolga debata, dokler ni bil končno ta načrt z večino treh glasov sprejet po velikem trudu vlade. Ta uspeh je seveda izzval v srbskih in ruskih dvornih krogih zelo neugoden vtis. Kakor poročajo, je kralj Peter sedaj odredel sprejetemu zakonskemu načrtu sankcijo. Glede te zadeve je bil tudi ruski poslanik pl. Hartwig pri predsedniku skupščine Nikoliju ter mu izjavil, da je postopanje srbske skupščine merodajne ruske kroge zelo presenetilo. Car je mislil, da je izrečna želja srbskega naroda, dati princesi Jeleni poročno darilo, darovano od vsega naroda. Gospodar rusije pa je tudi bogat in preponosen, da bi dovolil, da bi njegovi sorodniki imeli računati takorekoč s prisilno dobljenim darom Srbije. Imetek ruskega carja je dvakrat tako velik kot imetje cele Srbije. Po informacijah omenjene poslanika car nikakor ne bo dovolil, da sprejme velika kneginja Konstantinovičeva, rojena princesa Jelena, eni dar srbske skupščine. Temu dejstvu je pripisovati tudi vzrok, zakaj kralj Peter ne sankcionira zakonskega načrta. Cela zadeva je v srbskih krogih izzvala prerejšnje presenečenje.

Književnost.

Za pobožna premišljevanja. Ravno kar je izšla nova krasna knjiga v obliki molitvenika z naslovom: »Bog med nami. Premišljevanja in obiskovanja v presvetem Zakramentu pričujočega Boga«.

Sicer imamo Slovenci že precej molitvenikov, vendar pa nobenega, v

katerem bi bila tako globoko zasnovana najvselejša resnica krščanstva, namreč resnica o sv. Rešnjem Telesu med nami živo pričujočega Boga.

Nimamo knjige, v kateri bi se tako lepo zrcalila vzvišena ljubezen do najsvetejšega Zakramenta.

Knjiga je namenjena premišljevanju in obiskovanju sv. Rešnjega Telesa; vernik, ki bo na podlagi tega molitvenika častil najsvetejši Zakrament, bo v molitvi zamrl za vse posvetno in njegov duh se bo dvignil v nebeske višave.

Knjižica je primerna za duhovnike, pa tudi za vse druge vernike, ki žele sami zase kar najvrednejše častiti Jezusa v sv. Zakramentu med nami pričujočega. Radi globokosti svojih misli je molitvenik tudi izobraznim laikom zelo priporočljiv.

Naroča se v »Katoliški Bukvarni« v Ljubljani in stane z rdečo obrezo 1 K 80 vin., fino usnje z zlato obrezo 2 K 50 vinarjev, po pošti velja vsak izvod 20 vinarjev več.

Žun: Osebna dohodnina. Četrto poglavje zakona z dne 25. oktobra 1896, št. 220, drž. zak., o neposrednih osebnih davkih s pojasnilni, zadevnimi določbami c. kr. upr. sodišča in raznimi vzorci. Cena 1 K 20 v, s poštnino 1 K 30 v. — Pri sestavljanju osebno-davčne napovedi, ki se mora v teku meseca januarja predložiti davčni oblasti, bo ta knjiga vsakomur izborna sužila. Olajšala bo delo in prihranila s svojimi praktičnimi navodili marsikaj na davčnih izdatkih. Malokomu so znane določbe glede dovoljenih odbitkov, da bi jih v napovedi upošteval, zato tudi ne more biti deležen gotovih olajšav. — Knjiga se dobi v »Katoliški Bukvarni« v Ljubljani.

Za naše ljudske odre na deželi. Ravno kar sta izšla dva nova zvezka »Zbirke ljudskih iger«, 18. in 19. snopič, ki obsegata lepo zbirko iger, med katerimi se v prvi vrsti odlikujeta dva izvorni igri za ženske vloge, in sicer: »Junaške Blejke« in dr. L. Lenardova drama »Dekla božja«. Poleg teh dveh obsega knjižnica tudi štiri igre za moške vloge, in sicer: »Pijavka«, »Skriven zaklad«, »Rešitelj« in »Kmet in avtomat«. O teh igrah bomo v kratkem obširneje izpregovorili. Istodobno opozarjamo vnovič tudi na 17. zvezek te zbirke, ki obsega znano igro za moške vloge »Dimež, strah kranjske dežele« in dve igri za ženske vloge: »Oh ta Polona« in »Prisiljen stan je zaničevanje«. Knjižico je založila »Katoliška Bukvarna« v Ljubljani.

P. Angelik Hribar: Cerkvena glasbena dela. III. zvezek. Postni in velikonočni napevi za mešani zbor. Cena partituri 2 K, posameznim glasovom 50 h. — Na vse stranske želje in vprašanja izide do 20. februarja t. l. dolgo pogrešana in več let razprodana zbirka Angelikovih najlepših cerkvenih pesmi, postnih in velikonočnih napevov, v zalogi »Katoliške Bukvarne« v Ljubljani. Vsi Hribarjevi napevi se odlikujejo po lahkem, ljubkem in melodioznem slogu, zato so pa med našim narodom tako zelo priljubljeni in razširjeni. Pri omenjenih napevih je pa imel pokojni P. Angelik še posebno srečno roko. Postni in velikonočni napevi so njegovi najlepši cerkveni napevi, kar jih je zložil, dasiravno je bil zelo plodovit skladatelj. Te pesmi spadajo po pravici med najlepše postne in velikonočne ter sploh cerkvene pesmi, kar jih imamo v naši domači cerkvenoglasbeni literaturi. Cerkvene zборе in gg. pevovodje opozarjamo, da omenjene napeve že sedaj naroče, da bode »Katoliški Bukvarni« mogoče, naročila za post pravočasno izvršiti. Na ogled se te pesmi ne bodo razposlale.

Šmarnice arskega župnika Janeza Vianej za leto 1912 izidejo v kratkem v zalogi »Katol. Bukvarne«. Šmarnice, ki so iz francoščine prestavljene že v mnogo drugih jezikov, obsegajo poljudno in poučno razlago lavretanskih litanijs. Kot izgled poln privlačne sile je pa opisano sveto življenje arskega župnika blaženega Janeza Vianej, ki je bil eden največjih čudodelnikov novejšega časa. Blaženi Janez Vianej je bil posebno goreč spovednik in je čudežnim potom izpreobrnil mnogo najrdovratnejših grešnikov, kar je tudi razvidno iz izsledov, s katerimi so Šmarnice prepletene. Te Šmarnice, posebno pa molitvenik, so se jele širiti po svetu posebno tedaj, ko so razni brezverci najbolj napapali izpoved; kajti ravno iz življenja župnika Vianej je razvidno, kak blagoslov je izpoved za vse kristjane. Skoro ne poznamo Šmarnic, ki bi se odlikovale s tako privlačno silo žive vere in nudile poleg tega tudi toliko duševnega bodrila. Gotovo se bodo tedaj mahoma priljubile in razširile po vsej slovenski zemlji, kar tudi zasluži. Dobivale se bodo v »Katoliški Bukvarni« v Ljubljani.

»Zlata doba« ali treznost slovenskega naroda. Protialkoholno glasilo. Letnik VI., št. 1. Vsebina: II. Spomenica deželnemu zastopu kranjskemu. (Alkoholizem in deželno gospodarstvo.) Protialkoholni odsek društva zdravnikov. (Dr. Fr. Derganc, primarij.) Odgovor uredništvu. Alkohol govori. (Aristid.) Peticijs zveze avstrijskih protialkoholnih društev. (Predložil državni zbornik dr. Krek.) Vsakdanja zgodba. Pravijo... (Deset vprašanj.) Dopisi. Raznoterosti. »Zlata doba« izide desetkrat na leto in sicer desetkrat v mesecu. Stane 3 K, za dijake 2 K. Naroča se: »Upravništvo Zlate dobe«, Ljubljana, Katoliška tiskarna.

Išče se zanesljiva, krščanska

zakonska dvojica

ki bi hotela v najem sprejeti in voditi slovensko gostilno v obmejnem kraju. — Ponudbe sprejema uprava lista.

Izjava.

Rodbina pl. Salomon s tem že šestič naznana, da ni plačnica za kakršnekoli dolgove, ki bi jih napravili na naš račun kaka tretja oseba (tudi če bi se glasili na ime J. Hubert ali J. Herbert ali sieno), ker mi plačujemo vse sproti v gotovini. 164

M. Kocian

Sv. Petra cesta 23. Nasproti »Zlate kaplje«.

izdelovanje vsakovrstnih najmodernejših steznikov, oprsnikov, žvičkov, ravnodržalcev, trebušnih pasov, po navodilu gg. zdravnikov. 3586

Posebna soba za pomerjanje. Popravila se radovoljno sprejemajo.

Kavarna »Central«

Sv. Petra nasip 37

ima vsak dan

KONCERT

damskega in moškega zbora

»Javor« iz Zagreba.

Začetek ob 9. uri zvečer.

Vstop prost.

Za obilen poset vabi

Štefan Miholič.

Kavarna je celo noč odprta

Hranilnica in posojilnica v Gorjah pri Bledu

prodaja, oziroma da v najem pod ugodnimi pogoji

»Kodrasovo« gostilno v Spodnjih Gorjah.

Gostilna ima jako ugodno lego ob deželni cesti. Podrobnosti pove vodstvo hranilnice. 126 4

Hiša

z 2 stanovanji in vrtom v Mostah blizu kemične tovarne se proda za 5.500 K. — Vknjiženo lahko ostane 3000 K, drugo gotov denar. Poizve se pri L. Marchiotti, usnarju v Ljubljani, Sv. Petra cesta. 146 3

Društvo zdravnikov na Kranjskem razpisuje za tekoče leto podpore iz dr. Löschner-Maderjeve ustanove

Pravico do teh podpor imajo vdove in sirote zdravnikov, ki so bili člani društva. S potrebnimi dokazili o premoženjskem stanju itd. opremljene prošnje vložiti je do 1. februarja t. l. na odbor društva. 153

Železnato Kina vino

lekarja Piccolija v Ljubljani, Dunajska cesta

e. in kr. dvornega založnika, papeževga dvornega založnika,

vsebuje potrebno množino železa, v nasprotju z drugimi železnatimi kina vini, katera vsebujejo samo toliko železa kot navadna namizna vina in vsled tega nimajo n. kake zdravilne vrednosti. To dokazuje več kemičnih analiz kakor tudi ona, ki se je izšla na zahtevo c. kr. ministrstva za notranje zadeve v Gradcu leta 1910.

Železnato vino lekarja Piccolija ojači slabokrvne, nervozne, vsled bolezni oslabele osebe, blede, drobne in slabotne otroke.

1/2 literska steklenica K 2.—, 3 steklenice K 6.—, poština in poštni zavoji franco.

Zadnji čas

je, da naročite

Koledar za kmetovalca

Spisal J. Legvart.

ker je le še malo iztisov v zalogi.

Naroča se pri

Ivan Bonaču v Ljubljani.

Pri desetih iztisih se eden navrže.

Ustanovljena leta 1800.

Največja svečarska tovarna

FR. ŠUPEVC

Ljubljana, Prešernova ul. 7.

Odlikovana na mnogih razstavah, kakor tudi v Rimu 1911 z veliko zlato kolajno in z grand-prixom

priporoča velečastiti duhovščini kakor tudi sl. občinstvu zajamčeno pristne

čebelno - voščene sveče

za cerkev, pogrebe in procesije

voščene zvitke, izborni med pitanec

ki se dobiva v steklenicah, škatljah

in škafih poljubne velikosti

Za obilna naročila se toplo priporoča in zagotavlja točno in pošteno postrežbo.

3609

Trgovski prostori

obstoječi iz lokala za trgovino, skladišča, kleti in pisarne, so takoj za oddati na Dolenjski cesti št. 48 preje specerijska trgovina Jos. Jebračin.

Najemnik dobi na željo v istem posloju prijazno stanovanje z dvema sobama in kuhinjo, kakor tudi hlev za živino.

Ponudbe pod Janko Popovič, Ljubljana. 14